

Remont plavža št. 1 dobro napreduje

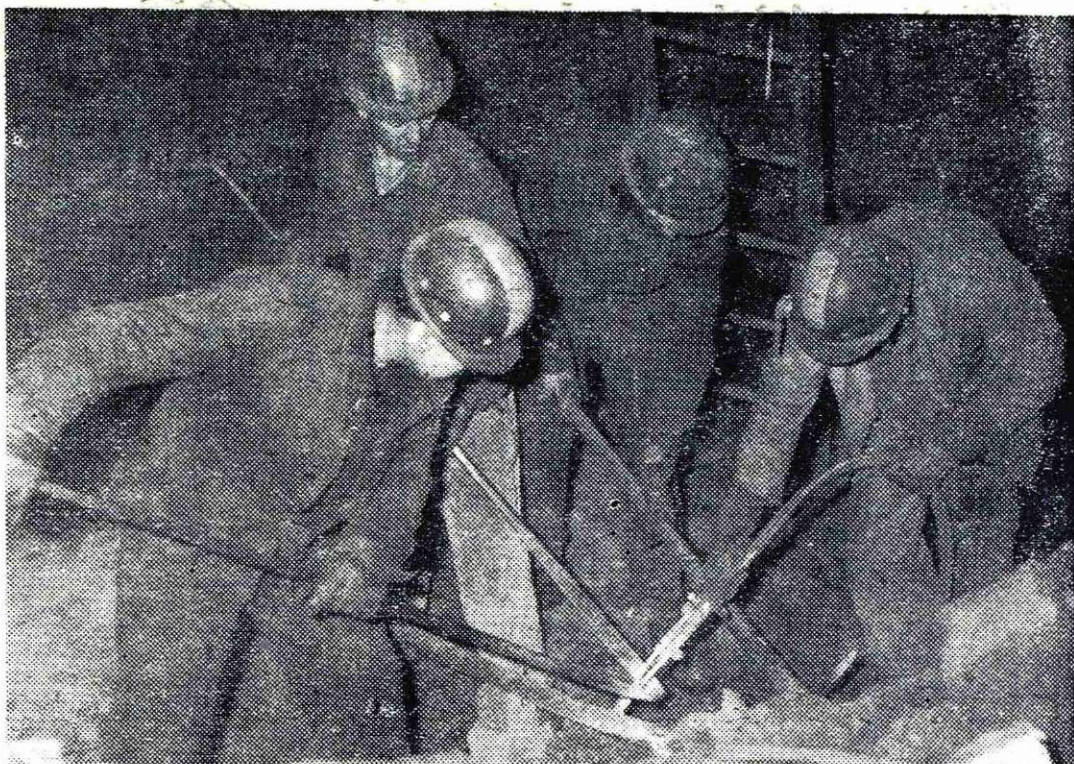
Že v zadnji številki »Železarja« smo poročali o remontu na plavžu št. 1. Prvi teden remonta je za nami ter lahko rečemo, da je v tem tednu remont zadovoljivo potekal. Glavno delo prvega tedna je bilo izpraznjenje peči in demontaža zgornjega zaklopa. Moramo pohvaliti pečarske delavce, ki so peč izpraznili v zelo kratkem času in tako omogočili montažnim skupinam, da začnejo obnavljati talilnik. Lahko rečemo, da bo ta remont po obsegu večji kot normalni remont, toda kljub temu dela potekajo v redu in po določenem programu. Določena dela so bila do sedaj tudi že predčasno opravljena. V kolikor bodo dela v talilniku in na stropu peči potekala po predvidenem programu, bo rok remonta nekoliko krajši.

Remontna dela so vse centralne delavnice začele zelo resno, kar je razvidno iz že opravljenih del in del, ki so zastavljena. Zelo veliko razumevanje je pokazala konstrukcijska de-

lavnica, ki sproti dobavlja vse potrebne dele za remont. Ostale delavnice pa so v prvem tednu sodelovale z manjšimi skupinami, tako da bomo v prihodnji številki o njih lahko več pisali. Da bi remont čim bolj organizirano potekal, imamo vsak dan z vodilnim kadrom vzdrževalnih skupin, ki delajo na remontu, kratek posvet, na katerem pregledamo že opravljeno delo in analiziramo delo, ki ga je treba pospešiti ali na novo začeti. Konferencam prisostvuje tudi glavni mehanik, ki remont vodi. Na ta način odpade precej nepotrebnega godrnjanja s strani izvajalcev del in delo poteka bolj organizirano.

Pravi remontni vrvež se je začel šele 28. marca, tako da dela na enem mestu več skupin in moramo zaradi tega posvetiti posebno pozornost varnosti.

Računamo, da bomo začeli z obzidavo najpozneje 4. aprila 1966. Rok izzidave je 10 dni. O nadaljnjem poteku bomo poročali v prihodnji številki. Stane Torkar

Plavž št. 1 je prazen in montažne skupine bodo lahko začele obnavljati talilnik

2. seja delavskega sveta železarne

27. aprila bomo volili

V ponedeljek, 28.3. 1966, je bila 22. redna seja delavskega sveta železarne, na kateri so obravnavali poročilo glavnega direktorja o službenih potovanjih v inozemstvo v drugem polletju preteklega leta, poročilo o izvajanju akcijskega programa v januarju, o predlogu prehoda na 42-urni delovni teden, razpisali so volitve v samoupravne organe in razpravljali o poročilih komisij o raznih vprašanjih s področja nagrajevanja, gospodarjenja in drugo.

Poročilo o službenih potovanjih v inozemstvo v drugem polletju preteklega leta, predvsem o uspehih in stroških teh potovanj, ki ga je podal glavni direktor, so

sprejeli brez pripomb. Prav tako so brez pripomb sprejeli poročilo tehničnega direktorja o izvajanju akcijskega programa. V razpravi so se zanimali le o prodaji naših izdelkov, ker realizacija kaže posebno v marcu slabše rezultate in po predvidevanjih v prvem četrtletju ne bomo dosegli finančnega načrta za približno 1 milijardo starih dinarjev.

pombe komisije. V razpravi so se dotaknili največ vprašanja, kakšna varianta kontinuiranega dela s štirimi izmenami je najbolj ugodna. Medtem, ko so predstavniki martinarne zagovarjali drugo varianto, po kateri bi posamezna izmena delala po šest dni in bi nato imela dva dni prosto, so se ostali bolj ogrevali za prvo varianto, po kateri izmena dela štiri dni in ima nato en dan prosto, oziroma bolj pravilno rečeno ima prosto 48 ur, ker začne z delom drugi naslednji dan ob uri, ob kateri je končala prejšnja izmena. Primer: dopoldanska izmena po štirih dneh dela konča delo ob 14. uri v torek,

JESENICE, 2. aprila 1966
LETO VIII

Poštnina plačana v gotovini
Številka 13

20 let plinske in vodne energije

V soboto, 19. marca 1966, je praznovala DE plinska in vodna energija 20-letnico obstoja.

Na zboru DE je bil imenovan pripravljalni odbor za organiziranje proslave. Odbor si je zadal težko nalogo, da kljub skromnim finančnim sredstvom organizira proslavo, dostojno obletnice. Na proslavo smo povabili vse upokojece obrata. Z razumevanjem IO sindikata je bilo omogočeno, da so dobili vsi upokojece spominska darila.

Že v dopoldanskih urah se je zbralo 19 upokojevcev na obratovodstvu in so si pod strokovnim vodstvom ogledali nove obrate plinske in vodne energije. Vsi so z zanimanjem sledili razlagi novih tehnoloških procesov, kakor tudi

ogledu novih in modernih naprav za proizvodnjo kisika, stisnjenega zraka itd. Najbolj so bili presenečeni nad delovnimi pogoji, v katerih delajo strojniki v novih energetskih objektih. Kar niso se mogli načuditi strojniku v novi ki-

sikarni, ki opravlja svoje delo v beli halji, saj so bili vajeni delati v umazanih, vlažnih in s stroji prenapolnjenih strojnicah.

Po končani dopoldanski dnini smo se vsi udeleženci odpeljali z avtobusom na Poljane, kjer je bila organizirana proslava. Najprej je udeležence pozdravil predsednik sindikalnega odbora plinske in vodne energije Noč Vinko. Orisal je pomen proslave, borbo jeseniškega delavca in njegov delež pri iz-

Udeleženci praznovanja na Poljanah

Na osnovi čl. 22 in 23 Začasnih navodil za urejanje delovnih razmerij Železarne Jesenice, objavljamo naslednji

RAZPIS

delovnih mest

1. upravnik počitniškega doma v Biogradu na moru
2. upravnik počitniškega doma v Crikvenici za čas letne sezone
3. delovodja mizarjev delovne enote gradbeni oddelek

POGOJI:

Pod 1 in 2 — Splošna izobrazba s sposobnostmi organiziranja in vodenja počitniških domov.

Pod 3 — Srednja tehniška ali delovodska šola mizarске stroke s 5 letno prakso, ali poklicna šola z VK izpitom in 8 letno prakso.

Prijave z rojstnimi podatki, navedbo šolske izobrazbe in opisom dosedanjih zaposlitev morajo kandidati predložiti v roku 15 dni po objavi razpisa na kadrovski sektor.

Kadrovski sektor

Veliko bolj živahna razprava je bila o predlogu za prehod na 42-urni delovni teden. Predlog o tem je podal direktor sektorja za ekonomiko, predsednik komisije za prehod na skrajšani delovni teden pa je podal pri-

v sredo ima prosto in prične zopet z delom v četrtek ob 14. uri, torej kot dopoldanska izmena itd. Ta varianta ima mnogo več prednosti kot druga varianta, ki so jo zagovarjali predstavniki (nadaljevanje na 2. strani)

Spremeniti bo treba odnos do dela

Na zadnji seji so člani delavskega sveta železarne zelo živahno in z veliko mero odgovornosti razpravljali o gradivu, ki ga je pripravila komisija za skrajšani delovni čas, obrazložil pa ga je direktor sektorja za ekonomiko inž. Ivan Arzenšek.

Delavski svet železarne meni, da je treba najprej v delovnih enotah zagotoviti pogoje, preden bi začeli z obratovanjem oziroma z uvajanjem skrajšanega delovnega časa. Vsi člani delavskega sveta, zlasti pa tisti, ki so sodelovali v razpravi, so se zavedali izrednega pomena prehoda z 48-urnega na 42-urni teden in bili enotnega mnenja, da bo treba premostiti še precej težav oziroma rešiti vprašanj, preden bomo lahko v posameznih enotah začeli z delom po novem načinu. 14% povečanje proizvodnje po prehodu na skrajšani delovni čas ne bo lahka naloga, zlasti ne v tistih delovnih enotah, kjer v preteklih letih niso izvedli večjih rekonstrukcijskih del, oziroma nimajo v načrtu nobenih sprememb tehnološkega procesa. Direktor železarne je v svoji razpravi na zadnji seji DS povedal, da je treba spremeniti odnos do dela, ki naj bi bil vsaj tak kot je bil v prvih letih po osvoboditvi. Ob prehodu na skrajšani delovni čas bi se morali v vse večji meri zavedati, da so vsi naši napori v prid kolektivu in celotni delovni skupnosti.

Delavski svet železarne je razpravljal o raznih možnih variantah, ki naj bi jih določili za prehod na 42-urni delovni teden. Posamezni člani delavskega sveta, ki so sodelovali v razpravi, menijo, da naj bi prehod izvedli postopoma in ne čez noč.

Na ponedeljkovi seji je delavski svet že sprejel oziroma potrdil tri variante, ki bodo upoštevane ob prehodu na skrajšani delovni čas. Proizvajalci v delovnih enotah pa se bodo na sestankih zborov delovnih enot odločili o terminih, ki bodo najbolj primerni za prehod na skrajšani delovni čas. Pogoje za prehod na skrajšani delovni čas bodo imeli v novih valjarnah na Beli takoj, ko bodo začeli z rednim obratovanjem, prav tako tudi v martinarni po rekonstrukciji livne jame in v obstoječih valjarnah na Javorniku, čim bodo dobili polizdelke iz nove valjarne Bela. Delavski svet železarne meni, da bo treba DE plavž do leta 1968, ko bo zgrajena aglomeracija, primerno dotirati, da bo lahko uvedla skrajšani delovni čas, tudi zato, ker je vezana na sosednji kolektiv — martinarno. Problematično je le v šamotarni, livarni in žebliarni, kjer niso imeli večjih rekonstrukcij, bodo pa morali zagotoviti oziroma zadostiti že navedenim pogojem za prehod na skrajšani delovni čas. Tem delovnim enotam ter gasilcem in varnostni službi bo treba povečati maso za delitev osebnih dohodkov. Razen tega naj omenimo še, da bodo lahko uvedli skrajšani delovni čas v elektrodnem oddelku, čim bo začela redno obratovati nova linija za proizvodnjo elektrod in v cevarni po premostitvi na Belško polje.

Kljub temu, da je rok za prehod na skrajšani delovni čas podaljšan, ne bomo smeli držati križem rok. V delovnih enotah bo treba pravočasno pripraviti vse analize in izračune ter vse ostalo za zagotovitev pogojev za prehod na skrajšani delovni čas.

27. aprila bomo volili

(nadaljevanje s 1. strani)

martin., zato predlog martinarne ni bil sprejet. Razpravljali so še o drugih vprašanjih, ki se bodo pojavljala z uvajanjem skrajšanega delovnega časa in so sprejeli naslednje smernice in načela, ki naj bodo osnova za pripravljanje in sprovajanje 42-urnega delovnega tedna:

1. Pri pripravljanju skrajšanega delovnega časa morajo službe in vodstva delovnih enot dosledno upoštevati osnovne kriterije, ki zagotavljajo uspešen prehod, to je večjo produktivnost, zmanjšanje oziroma odpravljanje nadurnega dela, boljše izkoriščanje koledarskega časa in tehničnih zmogljivosti ter podobno.

2. Posamezna proizvodna delovna enota lahko uvede skrajšani delovni teden, ko ustvari vse pogoje za to, ne glede na ostale proizvodne delovne enote v podjetju, predvsem enak obseg proizvodnje pri obstoječem stanju.

3. Ob prehodu na skrajšani delovni teden ostane cenik za formiranje mase osebnih dohodkov nespremenjen. Revizija cenika se lahko izvede po ustaljenem sistemu le ob bistvenih spremembah tehnologije dela.

Pri vzdrževalnih in energetskih delovnih enotah ter pri varnostni službi, gasilcih in na rešilnih postajah se za-

radi uvajanja četrte izmene v kontinuiranem delu poveča za toliko masa osebnih dohodkov. Podrobna analiza bo potrdila ali ovrgla to potrebo. Prav tako bo potrebna analiza potrdila ali ovrgla potrebo po dodatnih sredstvih v masi osebnih dohodkov v proizvodnih delovnih enotah, ki niso modernizirale proizvodnje (rekonstruirale obrata) kot so šamotarna, žebliarna, pocinkovalnica cevi in livarna.

4. Število nadur moramo pri kontinuiranem delu, to je delu na štiri izmene, zmanjšati na minimum oziroma popolnoma odpraviti zaradi uvajanja četrte izmene. Pri diskontinuiranem delu, to je delu na dve ali eno izmeno, moramo nadure zmanjšati.

Delovni čas vzdrževalcev je treba prilagoditi delu proizvodnih obratov, tako da bodo vzdrževalci na delu, ko proizvodne naprave ne bodo obratovali oziroma da bodo prosti, ko bodo proizvodne naprave obratovali.

5. Skladno z zakonskimi določili se v primeru dela 48 ur na teden razlika med 48 in 42 ur ne šteje v nadurno delo.

6. Delavski svet železarne potrdi naslednje tri načine dela v skrajšanem delovnem tednu:

— kontinuirano delo na štiri izmene s tem, da delamo štiri dneve in je en koledarski dan prosto (48 ur);

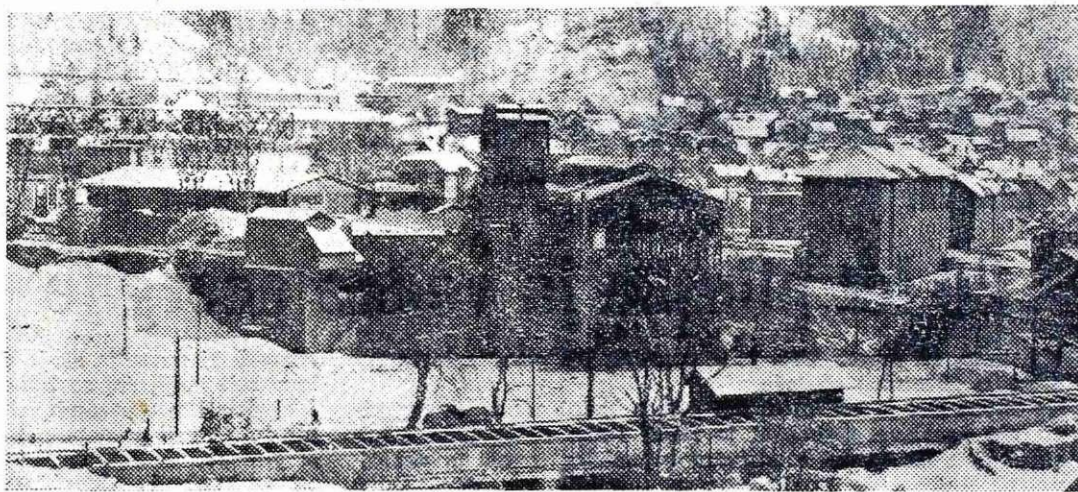
— diskontinuirano delo na dve ali eno izmeno s tem, da tri tedne delamo po pet dni in sta dva dneva prosta (sobota in nedelja), en teden pa šest dni in je prosta le nedelja;

— delo na izmeni 12 in 24 ur prosto (promet, ki je zaradi specifičnosti dela vezan na vozni red železnice).

7. Delovni enoti plavž je treba zagotoviti prehod na skrajšani delovni čas prej, preden bo izvedena rekonstrukcija (modernizacija), ker bi v nasprotnem primeru plavž za ostalimi proizvodnimi enotami zaostal skoraj za dve leti.

V nadaljevanju seje so člani razpravljali še o poročilih komisij, razpisali volitve v organe samoupravljanja za 27. april 1966 in sklenili med drugim, da bo železarna izstopila iz združenja »Rude in metali«, da se elektro-toplotni energiji določi formiranje mase osebnih dohodkov na enak način, kot je določeno za plinsko in vodno energijo. Določili so regrese za oddihe v letu 1966 (podrobnosti preberite v posebnem članku) ter imenovali predstavnike v svet Obratne ambulante in v delavski svet novega stanovanjskega podjetja.

M. P.

Zimska razglednica naše železarne posneta spomladi (koledarsko)

Pozitivna ocena

V marcu sta zasedala Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije v Beogradu in Centralni komite ZKS v Ljubljani. Na obeh sejah so govorili o nalogah komunistov pri izvajanju gospodarske reforme. Delovni ljudje, zlasti komunisti v vseh krajih naše domovine, so stališča, ki so jih sprejeli na obeh sejah, pozitivno ocenili. Zanimalo nas je, kaj menijo naši sodelavci o obeh plenarnih najvišjih partijskih vodstvih in sprejetih sklepih.

MILANO IVANOVIĆ iz splošnega sektorja, ANDREJA ZALOKARJA iz martinarne, in IVANA TUŠARJA iz vzdrževalnih obratov Javornik smo prosili za odgovor na naše vprašanje:

»Kako ocenjujete delo obeh plenarnih in sprejete sklepe? Kaj naj bi po vašem mnenju morali storiti komunisti in vsi ostali člani delovnega kolektiva v železarni, da bi sprejete sklepe dosledno izvajali?«

Odgovorili so:

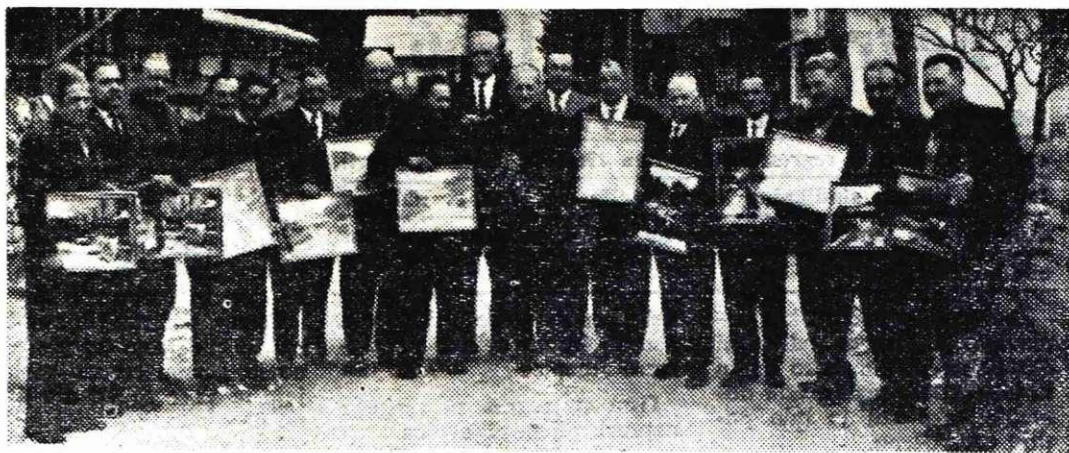
ANDREJ ZALOKAR, vlagalec v martinarni: »Smatram, da sta oba plenuma zelo odločno opozorila na dosledno izvajanje sklepov VIII. kongresa ZKJ, ki jih morajo izvajati komunisti v osnovnih organizacijah in tisti člani kolektiva, ki so zaposleni na vodilnih mestih, s posebnim poudarkom na izvajanju gospodarske reforme.

Valentin Markež in Janez Arh med uspešnimi avtorji tehničnih izboljšav

Trio ogrodje valjarne 1300 že od nekdaj predstavlja ozko grlo pri vročem valjanju pločevine. Opazili in ugotovili so, da je trio ogrodje med vročim valjanjem premalo napeto in da zaradi premajhne napetosti valjavci pri vsakem drugem vtiku čakajo. Zaradi tega so imeli večje izpade proizvodnje. Avtorja Janez Arh in Valentin Markež imata v valjavski stroki že bogate izkušnje. Z izredno prizadevnostjo sta se lotila dela z namenom, da bi odpravila pomanjkljivosti. Na spodnji valj trio ogrodja sta namestila zavoro, s katero so premajhne napetosti na progi skoraj v celoti odstranile. Tako pri valjanju pločevine na progi skoraj niso imeli zastojev, proizvodnja pa se je povečala in so beležili že vrsto lepih uspehov (dnevni, dnevi in mesečni rekord).

Na ta način je bilo omogočeno valjanje platin na trio ogrodju brez zastojev. Poleg večje proizvodnje vroče valjane pločevine lahko dosega tudi boljšo kvaliteto z visoko trdoto, kar prej ni bilo mogoče zaradi prevelikih sunkov in udarcev med valjanjem kvalitet z visoko trdoto. Z vgraditvijo zavore na spodnji valj trojke sta avtorja pripomogla k povečanju kvalitete proizvodnje za 1.500 ton. S svojo izboljšavo sta tudi pripomogla k občutnemu znižanju proizvodnih stroškov. Kljub temu, da sta oba avtorja posredovala svojo izboljšavo iz drugih valjarn, je njihova izvedba koristna in prinaša delovni enoti in naši železarski skupnosti letno 3.991.000 starih dinarjev prihrankov.

Zuro

Upokojencem so poklonili spominske slike

20 let plinske in vodne energije

(nadaljevanje s 1. strani)
gradnji nove in moderne železarnice. Ni pozabil opomniti na pomen kraja, kjer smo se zbrali, saj so se na Poljanah zbirali delavci že pred vojno, pa tudi prva borba z okupatorji je bila v gozdovih nad tem krajem.

Alojz Mrak, obratovodja PV energije, je orisal razvoj obrata od njegove ustanovitve pa do danes. Iz njegovega obširnega govora povzema-

mo: »Voda in veter sta prvi energiji, ki sta človeku pomagali pri njegovem težkem fizičnem delu v fužinah. Do konca druge svetovne vojne je vsak obrat v železarni sam skrbel za energetske vire. Zaradi neorganizirane proizvodnje in deljenosti je večkrat prišlo do zastojev in pomanjkanja vode, zraka itd. Z namenom, da bi proizvodnjo centralizirali in strojni park tipizirali ter uvedli v proizvodnjo nove tehnične pline in tehnološka goriva, je bil pred dvajsetimi leti ustanovljen nov obrat — plinska in vodna energija. Dediščina, ki jo je prejel obrat ob ustanovitvi, je bila kaj borna, nekaj črpalk in kompresorjev raznih tipov ter staro in nesistematično urejeno omrežje. Z moderno tehnologijo se je tudi vedno bolj večala poraba proizvodov plinske in vodne energije. Prav z rekonstrukcijo pa se začne obdobje največjega razvoja obrata. Tako je bila v zadnjem času zgrajena nova kisikarna, črpalnica v strugi Save, čistilci na jezu, energetska postaja na Belu, nova mazutna postaja, čistilci Door itd.

Obnovljeno in urejeno je bilo skoro celotno omrežje za razvod kisika, komprimiranega zraka, hladilne vode itd. Veliko dela in objektov je skritih v tleh železarnice, so pa nujno potrebni za uspešno in dobro preskrbova-

nje obratov s proizvodi plinske in vodne energije.

Se en podatek bo zanimal bralce, obenem pa ponazoril hiter razvoj porabe kisika v moderni tehnologiji in to je, da so nekaj let pred vojno na vsem svetu proizvedli toliko kisika kot ga porabimo sedaj samo v naši železarni.

Tudi inž. Dušan Sikošek, glavni energetik in Stana Torkar, zastopnik IO sindikata, sta v svojih pozdravnih govorih poudarila pomen in naloge vseh sodelavcev v obratu in nam zaželela še veliko uspešnih let.

Na koncu je predsednik sindikata v imenu samoupravnih organov podaril vsakemu upokojencu za spomin fotografijo z motivom iz železarnice. Prav tako sta za 20-letno uspešno vodenje obrata prejela spominska darila inž. Dušan Sikošek kot glavni energetik in Alojz Mrak kot uspešni vodja obrata vse od ustanovitve.

Ob dobri kapljici in domačih vižah smo sedanji delavci energije in upokojenci preživeli lep večer v obujanju spominov. Želja vseh je bila, da bi bila podobna srečanja še večkrat in ne samo ob tako pomembnih obletnicah.

Vladimir Rovani

**Dopisujte
v »Železarja«**

Valentin Markež (levo) in Janez Arh

Oba plenuma sta zelo jasno opozorila na pomanjkljivosti, ki jih lahko opazamo pri vsakodnevem delu. Smatram, da bi morali sprejete sklepe na obeh plenurnih izvajati z nekdanjo revolucionarnostjo komunistov, ker bomo le tako kos nalogam, ki niso lahke. Na ta način bomo tudi upravičili članstvo v tej napredni organizaciji. Glede izvajanja sklepov obeh forumov v naši železarni menim, da je treba dosledno odstranjevati nezdrave pojave v vrstah ZK, bodisi v delovnih enotah ali v upravnih službah. Le z doslednim izvajanjem in osebnim zgledom ter poštenostjo bodo lahko komunisti izpolnjevali vse tisto, kar je povedal tovariš Tito v uvodni besedi na III. plenumu CK ZKJ in kar je napisal v sklepih.

MILANA IVANOVIČ, varnostna služba: »Sprejeti sklepi obeh plenurnih so najboljši pripomoček za iz-

vajanje gospodarske reforme. Imeti moramo vedno pred očmi besede tovariša Tita, ko je dejal, da izvajanje sklepov pomeni zakon in vest za slehernega komunisto. V naši železarni bi morali okrepiti osebno odgovornost pri izpolnjevanju odredenih nalog in odnos do naše skupne imovine, saj z njo včasih ravnamo brezskrbno in brez manjšega čuta odgovornosti. Včasih imam celo občutek, da ravnamo z družbeno imovino tako, kakor da smo najbogatejši na svetu. Zelo radi pozabljamo tudi na vzpodbudne besede in opozorila direktorja železarnice, ki pravi, da bo letošnje in prihodnje leto zelo kritično za naš kolektiv, še posebej zato, ker nam veliko nalog narekuje rekonstrukcija železarnice.

IVAN TUŠAR, sekretar OOKS v vzdrževalnih obratih na Javorniku: »Najvažnejše je, da bo vse tisto,

kar so povedali na obeh plenurnih in v sklepih, tudi izpolnjeno. To bo mogoče le, če bo disciplina zaostrena od najvišjih forumov do zadnjega proizvajalca. Zaostri ti bo treba tudi kontrolo nad delom posameznih služb v gospodarskih organizacijah in drugod. Člani Zveze komunistov naj ne sodelujejo le pri sestavljanju sklepov, ampak naj bodo aktivni tudi pri njihovem izpolnjevanju. Gospodarska reforma je v nekem smislu napotilo za nadaljnje delo, vendar pa je treba pri njenem izvajanju odpraviti sleherni ozkost, togost in se izogniti kampanjskemu reševanju problemov. Pregledati je treba, če je obstoj številnih služb rentabilen in upravičen (družbena knjigovodstva itd.).

V minulih letih je bilo kaznovanih precej ljudi zaradi raznih prekrškov.

Takšni ljudje po mojem mnenju ne bi smeli več opravljati odgovornih služb po prestani kazni. V še večji meri bo treba skrbeti za dvig strokovnega kadra, predvsem v gospodarskih organizacijah, ker je to tudi osnova za kvalitetno delo. Marsikaj bi morali spremeniti tudi glede deviznega sistema, zlasti to velja za Jugobanko, ki bi morala skrbeti za to, da so merila enaka za vse republike, sicer pa naj obvelja pravilo: Z deviznimi sredstvi naj razpolagajo tisti, ki jih ustvarjajo.

Bolj previdni moramo biti tudi pri investicijski politiki. Prednost naj imajo investicije, ki se bodo hitro obrestovale. Ob koncu naj omenim še vprašanje razlik med posameznimi republikami, ki negativno vplivajo na medsebojne odnose, ki smo jih uspešno rešili že med NOB.

Regresi v letu 1966

Delavski svet železarne je na 22. seji, v ponedeljek, 28. marca, sprejel predlog o regresiranju v letu 1966, ki ga je pripravil Izvršni odbor sindikalne organizacije na osnovi sklepov skupne seje sindikalnih odborov in vseh referentov za oddihe in izlete.

Za regres v počitniških domovih je treba oddvojiti 300.000 novih din, tako da bi bile cene v počitniških domovih take kot je bilo prej predloženo.

1. POLNA CENA PENZIONA

Crikvenica 2.160 din
Biograd n/m 2.100 din
to so cene za člane, ki so zaposleni izven železarne.

2. POLNA CENA ZA ČLANE KOLEKTIVA IN NJIHOVE NEPRESKRBLJENE SVOJCE:

Crikvenica 1.500 din
Biograd n/m 1.250 din

3. REGRESIRANE CENE:

	sezona	pred in posezona
	din	din
Crikvenica	970	670
Biograd n/ m	720	420

Otroci do 10. leta imajo 50 odstotkov popusta.

OSNOVNI REGRES ZA ČLANE KOLEKTIVA

1. Osnovni regres za člane kolektiva 5.500 din
2. Vzpodbudni regres za člane kolektiva:
do 5 let zaposlitve v železarni Jesenice 2.500 din
od 5 do 15 let zaposlitve v železarni Jesenice 4.000 din
od 15 do 25 let zaposlitve v

Železarni Jesenice 5.500 din
nad 25 let zaposlitve v železarni Jesenice 7.000 din

Osnovni regres za vsakega nepreskrbljenega svojca 5.500 din

DODATNI REGRES

ZA NADOMESTILO K-15

- za člane kolektiva 8.000 din
- za nepreskrbljene svojce nad 10 let starosti 8.000 din
- za otroke od 4-10 let 4.000 din

Predlog, da delavec izgubi za dva neopravičena izostanka 50 % regresa, za štiri izostanke pa 100 %, ni bil potrjen.

Razlika med polno ceno v Biogradu n/m in Crikvenici za člane kolektiva in njihove nepreskrbljene svojce naj bo — z ozirom na različne potne stroške (cena prevoza) — na dan in osebo 250 din.

Cene v počitniških domovih naj se z ozirom na predsezono in glavno sezono razlikujejo in sicer za 300 din dnevno na osebo.

Nadomestilo za vožnjo bo izplačano pod istimi pogoji kot ostali regres, to je, da vzame upravičenec najmanj 10 dni dopusta skupaj.

Kdor koli je v tem letu že izkoristil regres, pa je sprejeta višina regresa višja od izplačane, bo dobil razliko naknadno izplačano.

V četrtek, 24. marca, je bila v zgornjih prostorih Kazine pomembna svečanost. Predsednik skupščine občine Jesenice je podelil 43 zaslužnim političnim in drugim javnim delavcem odlikovanja in priznanja maršala Tita. Objavljamo tri fotografije odlikovancev, ki so bili zasluženega priznanja res veseli

Jože Mežek umrl

V petek, 25. marca, nas je presenetila snežna odeja. Na novo snežno odejo v prvih spomladanskih dneh nismo bili pripravljeni, zato je bilo tudi precej nesreč. Med najtežjimi pa je bila prav gotovo v valjarni na Javorniku, ko se je poškodovalec pomožni delavec na škarijah na prostem Jože Mežek.

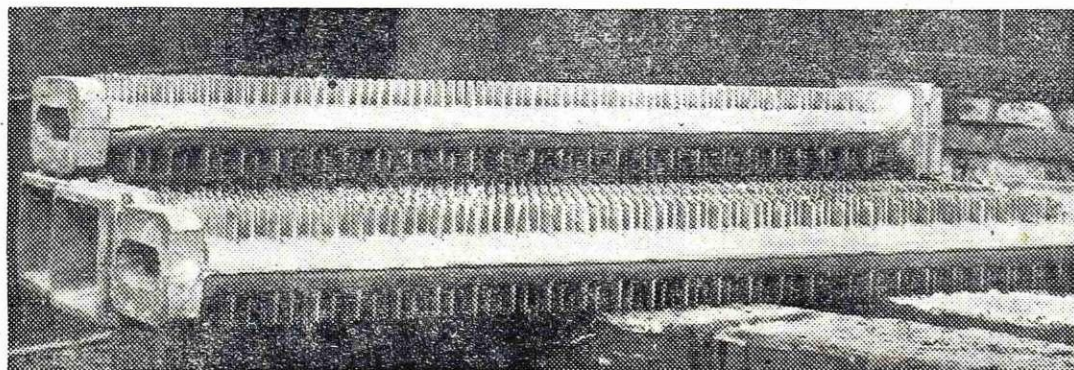
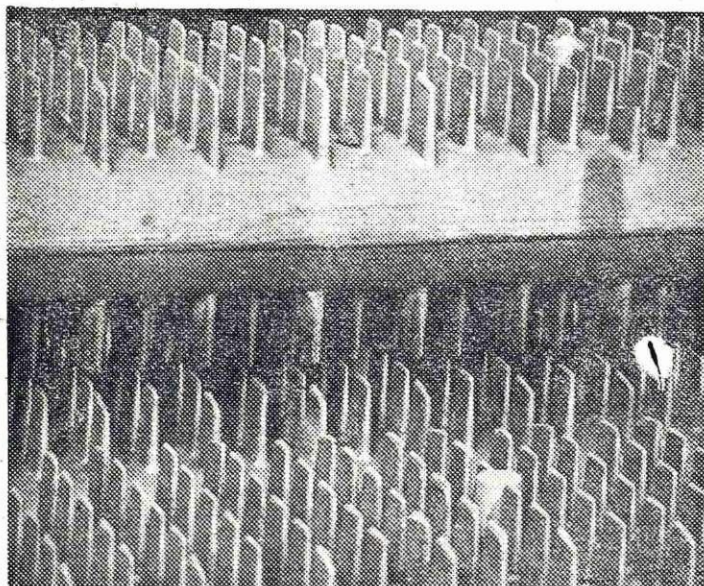
Nesreča se je zgodila okrog pol devete ure zjutraj na dopoldanski izmeni na prostoru, kjer razkladajo ingote. Železniški vagon je Jožeta Mežka povozil in mu močno poškodovalec obe nogi. Poškodovancu so nudili prvo pomoč že na

Javorniku, nato pa so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. V ponedeljek zvečer je umrl. Doma je bil iz Gorij in star šele 42 let, v naši železarni pa je bil zaposlen 20 let, nazadnje kot pomožni delavec pri škarijah na prostem. Preiskava o vzrokih nesreče je še v teku, mi pa lahko ugotovljamo samo to, da smo za vedno izgubili mladega sodelavca, ki ga bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

Pokopali so ga v četrtek ob 16. uri na pokopališču v Gorjah pri Bledu.

Doma izdelane rekuperatorske cevi

V novih valjarnah na Belškem polju potrebujejo tudi rekuperatorske cevi, ki jih vidite na sliki levo spodaj. Ker ni hotela nobena jugoslovanska livarna sprejeti naročila za izdelavo teh cevi so jih izdelali naši livarji in lahko rečemo, da zadovoljivo. Odlitek je zelo kompliciran, to vidite lahko razločno iz slike in prav zato je uspeh naših livarjev še toliko pomembnejši.

Občane terena Podmežaklja obveščamo, da bodo v letnih mesecih, to je od 1. aprila do 31. avgusta 1966 uradne ure za stranke v ponedeljkih, sredo in petkih, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure v pisarni Krajevne skupnosti v Mencingerjevi ul. števil. 1/I.

Tajništvo

Pri opravljanju službene dolžnosti se je hudo poškodovalec in za posledicami umrl naš sodelavec

JOŽE MEŽEK

pomožni delavec pri škarijah na prostem — Javornik I

Pokojnega sodelavca, ki je delal v našem podjetju 20 let, bomo ohranili v lepem in trajnem spominu. Svojem naše iskreno sožalje.

Delavski svet železarne, uprava podjetja, tovarniški komite ZKS in Izvršni odbor sindikalne organizacije železarne Jesenice.

Medicina dela - nova dejavnost Obratne ambulante

Medicina dela je mlada veja medicine, del vsestranskega varstva ljudi pri delu, ki bdi nad zdravstvenim stanjem določene skupine prebivalstva — delavcev in uslužbencev. Značilnosti te skupine, razne škodljivosti, ki se pojavljajo pri delu oziroma na delovnem mestu ter nujno neposredno sodelovanje z medicinskimi strokami (tehnika, ekonomika, statistika), ji narekujejo in omogočajo posebno metodologijo dela. Človeka ne proučuje izolirano, enostransko, ampak ga opazuje skozi prizmo okolja, v katerem dela in živi. Tako upošteva tehnične, zdravstvene, psihološke in družbeno-ekonomske pogoje dela na eni strani, na drugi pa človekovo psiho-fizično sposobnost ali nesposobnost in odzivnost na dano okolje in delo. V dinamičnem ravnotežju človek — delo in delovno okolje se vsi ti činitelji dela in okolja med seboj prepletajo, so pogosto tesno povezani in lahko pozitivno ali negativno vplivajo na proizvajalca.

Varstvo ljudi pri delu postaja vse važnejše, ne le iz zdravstvenega, temveč tudi iz socialnega in ekonomskega gledišča. Ljudje, pri delu bistveno vplivajo na porast narodnega dohodka in s tem na splošen dvig življenjske ravni.

Spočetka so smatrali, da se človek lahko povsem prilagodi delu, strojem in delovnim pogojem. Danes poskušamo orodje, stroje in delovno okolje vse bolj prilagoditi človeku. Urejeno delovno okolje spodbuja ljudi k delu in dviga storilnost. Neurejeno delovno okolje pa slabo vpliva na delavčevo počutje, na njegovo prizadevnost, storilnost in zdravje. Človeški organizem se brani proti škodljivostim iz neurejenega delovnega okolja najprej z znaki utrujenosti, s fluktuacijo, naslednja stopnja je bolezen in invalidnost, končno pa pride lahko celo do smrti.

V preteklih letih je Obratna ambulanta Železarne Jesenice poleg kurativne službe opravljala tudi preventivno dejavnost v obliki kampanjskih periodičnih pregledov nekaterih ogroženih skupin delavcev, z ogledi menz in kantin v železarni, s cepljenjem proti gripi, s pregledi delavcev pred nastopom dela v železarni. Vsi ti pregledi niso mogli biti ciljniji, niso mogli biti opravljeni po sodobnem principu medicine dela — »pravi človek na pravo delovno mesto«. Vzrokov za tak način dela je bilo več. Primanjkovalo je potrebnih kvalificiranih kadrov, prostorov s potrebno opremo in sodobnih instrumentov za funkcionalno diagnostiko, premalo je bilo namenskih finančnih sredstev. Najvažnejše in najbolj značilno za

preteklo obdobje pa je dejstvo, da smo dejavnost kot tako nekoliko omalovaževali in zapostavljali zaradi navidezne nerentabilnosti, ker ne daje takojšnjih rezultatov kot kurativa. Tako smo planirali predvsem zaradi določb Zakona o prvih in periodičnih pregledih delavcev, bolj kot obvezni minimum, manj pa kot načrten ukrep. Ne gre zanikati obolenj, ki smo jih na teh pregledih odkrili in delavce poslali na zdravljenje ali okrevanje. Vendar je to trenuten uspeh, če gledamo nanj kot pojav v kolektivu, saj prenekateri vzroki, ki privedejo do bolezni, po navadi ostajajo.

Rezultate in podatke o bolezenskem stanju delavcev smo zbrali v obliki letnih poročil za razne organe, niso pa bili obdelani po sodobnih statističnih metodah in tako je bilo izključeno primerjanje z vzročnimi činitelji. Tu gre predvsem za faktorje delovnega okolja kot so ropot, plini in kovinske pare, razsvetljava, prah, aerosoli, nefiziološka drža in prisiljen položaj telesa, vibracije, psihosocialni faktorji ob konfliktnih situacijah, medosebni odnosi in podobno. Vse teh faktorjev količinsko še nismo poznali in jih tudi nismo mogli vrednotiti. Tako smo vsa bolezenska stanja sprejemali tako, kot da se jim ni moč izogniti in jih obdelali po kurativni poti. Tudi to je bil v danih pogojih uspeh, čeprav le delen. Spoznali smo bolezni, ki se kažejo v kolektivu. Vendar pa to ni dovolj. Spoznati je treba vzroke, ki privedejo do teh bolezenskih stanj in vplivati nanje z vsemi možnimi preventivnimi in kurativnimi sredstvi, da jih odstranimo ali vsaj zmanjšamo do neškodljivih meja.

Prav takšno stanje in dotedanji način dela ob vse bolj definiranih potrebah terjata ustanovitev oddelka za medicino dela pri Obratni ambulanti. Oddelke bo uporabljal dispanzerski način dela in uvedel statistično obravnavanje zdravstvenih in socialnih problemov delavcev. Obseg in vsebino dela oddelka narekuje predvsem zdravstveno stanje delavcev — železarjev in ostalih prebivalcev jeseniške doline, tehnološki procesi železarne, Zakon o zdravstvenem varstvu ljudi pri delu in cilj, ki si ga zastavlja zdravstvena služba: OHRA-NITEV, NAPREDEK ZDRAV-JA (fizičnega, psihičnega in socialnega) IN DELAZMOŽ-NOSTI TER PODALJŠANJE ŽIVLJENJSKE DOBE DELAVK IN DELAVCEV Z VSEMI MOŽNIMI SRED-STVI, KI JIH NUDI SODOB-NA MEDICINSKA ZNA-NOST, ZLASTI MEDICINA DELA.

Tako bo neposredno tudi sodeloval in pomagal železar-ni pri dviganju produktivno-

sti dela. Predpogoj za uspeh je poleg poznavanja medicinske znanosti tudi poznavanje tehnologije, organizacije dela v podjetju, škodljivih vplivov in drugih faktorjev pri delu, ki se utegnejo odražati na zdravju in delovni sposobnosti železarjev. Zato bo potrebno stalno proučevati vzroke obolenj, poškodb in poklicnih obolenj v ožjem in širšem smislu. V sodelovanju z zdravstveno in tehnično službo ter službami kadrovskega sektorja železarne.

Oddelek za medicino dela bo opravljal zdravniške preglede pred nastopom dela, preglede ob prestopu iz obrata v obrat, periodične preglede delavcev na ogroženih delovnih mestih in specialistične konziliarne preglede. Uvedel bo tudi patronažno službo za pomoč in strokovno nego kroničnih bolnikov, alkoholikov, invalidov ter socialno ogroženih delavcev. Patronažna sestra bo obiskovala delavce na domu in na delovnem mestu. Tako bomo neposredno zajeli socialno zdravstveno problematiko, ki jo je treba reševati v sodelovanju z zdravstveno službo, kadrovskim sektorjem in njegovimi službami, obratovodstvi in zdravstveno službo občine. Oddelek bo prirejal predavanja na uveljavljenih seminarjih novih de-

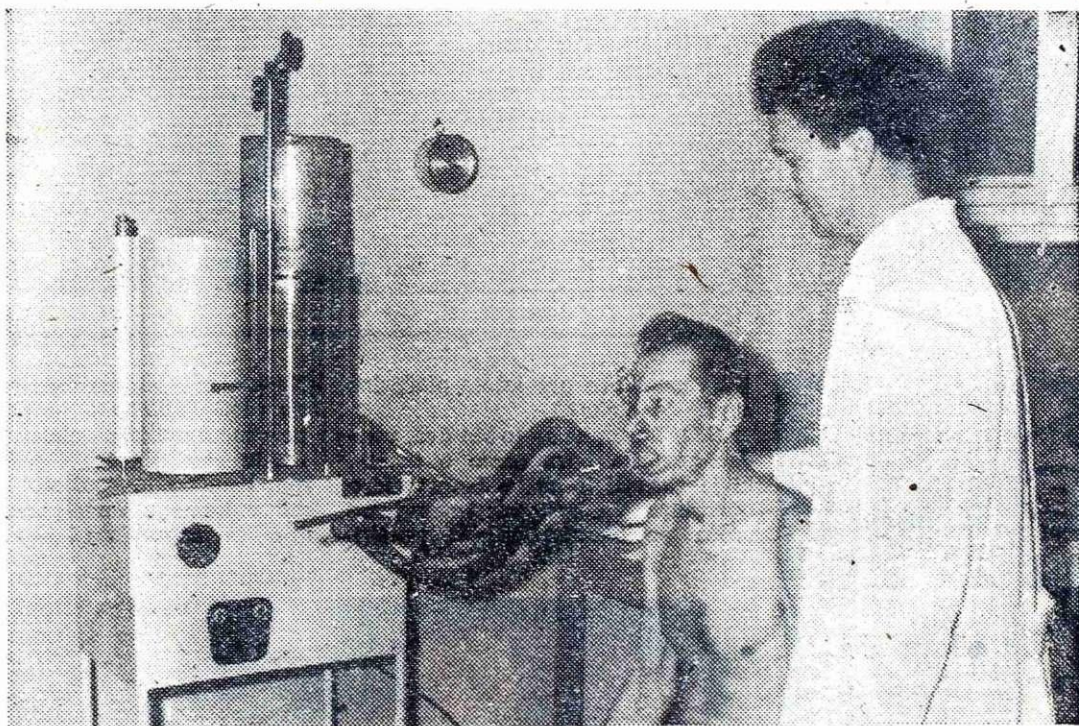
Za večjo varnost pri delu

V akcijskem programu železarne je predvideno, da kadrovska služba pri prihodnjih izobraževalnih akcijah upošteva pri programiranju predavanj tudi higieno tehnično varnost pri delu, da bi tako zmanjšali število nesreč pri delu in odsotnost z dela.

Posebna komisija je pred kratkim pregledala vse elektro instalacijske naprave v železarni in ugotovila stanje, ki ni rožnato. Zato je nujno, da organiziramo seminar za vse vzdrževalce elektro naprav in upravljavce strojno energetskih agregatov. Seminar naj bi trajal dva dni, na njem pa bi zelo temeljito obravnavali temo: varnostna pravila za delo na elektro energetskih napravah. Da bi bil seminar kvalitetno izveden, smo od elektro gospodarskega šolskega centra v Novi Gorici, ki tudi prireja podobne seminarje za vse elektro energetske skupine zahodne Slovenije, dobili posebna skripta, ki vsebujejo 42 vprašanj in odgovorov s področja varnosti pri delu.

Seminar bo v drugi polovici aprila, udeleženci pa bodo deset dni pred začetkom seminarja prejeli skripta, da se bodo lahko pravočasno seznanili z njimi. Predavanje bo razdeljeno na dva dela in sicer teoretično spoznavanje varnostnih predpisov in praktično nudenje prve pomoči. Ob koncu seminarja bo za vse udeležence pismeni preizkus znanja z oceno. Udeleženci seminarja, ki bodo po določenem točkovnem sistemu strokovnega preizkusa dokazali ustrezno znanje, bodo prejeli potrdilo, vsi ostali pa bodo morali še enkrat poslušati predavanje.

Takšne seminarje in preizkus znanja bomo obnavljali na vsaki dve leti in bo letošnji le uvod v sistematično obvezno izpopolnjevanje na področju HTV predpisov. Predpisi o higieni tehnični varnosti pri delu so tako natančni, da je vzrok za poškodbe največkrat le neresnost ali nevednost pri delu. To ne more biti opravičilo proti predpisom. Delovna organizacija mora zaposlenim omogočiti, da se temeljito seznanijo s pravili higieni tehnične varnosti, zaposleni pa so dolžni, da pravila poznajo in jih tudi dosledno upoštevajo.

Za delo ima oddelke na voljo sodobno opremo, ki omogoča vpogled v zmogljivost organskih sistemov, predvsem dihal in obtočil

lavcev in sodeloval pri zdravstveno prosvetni vzgoji v okviru ostalih služb za izpopolnitev zdravstveno higienkega znanja delavcev železarne.

Za delo ima oddelke na voljo sodobno opremo, ki omogoča vpogled v zmogljivost organskih sistemov, predvsem dihal in obtočil. Posluževal se bo tudi sodobnih laboratorijskih preiskav.

S kadrovsko službo bo uredil prihajanje na periodične

zdravniške preglede. Delavci naj bi prihajali med delom v strogo določenem času, s čimer je odpadlo vsako čakanje. Celotni pregled bo trajal eno uro, v izjemnih primerih pa poldrugo uro, tako da bo odsotnost dela čim manjša. Do sedaj smo namreč naše delavce pošiljali v Ljubljano na take preglede in je bil delavec odsoten več dan.

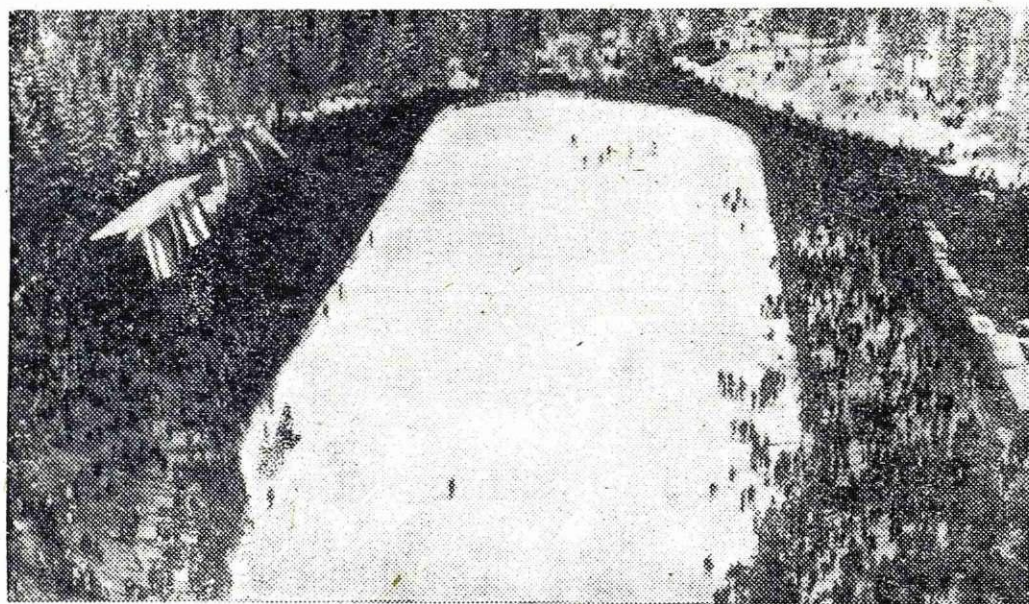
Ugotovitve o škodljivostih na delovnih mestih, ki jih ie

izmeril ZZTV Maribor in ki marsikje presegajo dovoljene meje, terjajo lastno ekipo, ki bo nadaljevala meritve in spremljala vsako spremembo tehnoloških procesov in tudi spremembe po izboljšavah.

Delo oddelka bo slonelo na principu enotnosti preventivne, kurativne, socialne medicine in rehabilitacije — za čim boljše zdravje naših železarjev.

dr. Jože Jensterle

Tri dni v Planici

Planiška vlikanka je spet oživila. Smele skakalce, ki so se spuščali po strmem naletu (slika levo zgoraj) si je poleg več desetstisočglave množice (slika levo) ogledal tudi tov. Tito s soprogo (slika desno zgoraj). Veliko slavlje je minilo brez večjih poškodb, za kar so med drugim skrbeli tudi merilci vetra (slika desno)

28. nadaljevanje

Peter: Kako prevlečete pločevino s plastjo cinka?

Oče: Postopka za to sta dva, vendar govorila bova samo o tistem, ki je starejši in se še danes veliko uporablja. Ta postopek imenujemo vroče pocinkanje. Takole poteka.

Najprej z luženjem očistimo površino pločevine. Nato jo potopimo v posebne kemikalije cinkovega klorida, ki omogoča boljši potek cinkanja. Končno jo osušimo in potopimo v kopel z raztaljenim cinkom in s tem napravimo tanko prevleko

Pocinkovanje pločevine na Javorniku

plasti na površini pločevine. Cink raztalimo v posebni peči, kar pa ne predstavlja posebne težave, saj ima nizko tališče — pri 419° C. Količina cinka na površini pločevine je določena s posebnimi predpisi in sicer se giblje v mejah med 320 in 360 gramov na m² površine. Na sliki vidiš potek pocinkanja pločevine. S tem lahko za danes najin pogovor zaključiva.

19. TOPLOTNA OBDELAVA JEKLA

Peter: Ali mi imaš še kaj povedati v zvezi z delovnimi operacijami po valjanju?

Oče: Obravnavati morava še eno zadevo. Vedeti moraš namreč, da na lastnost jekla nima vpliv samo njegova kemična sestava, temveč tudi njegova naknadna, na poseben način izvedena obdelava, ki jo imenujemo toplotna obdelava. Pri tem gre predvsem za njegove mehanske lastnosti, torej trdnost in še nekatere druge lastnosti. Te lastnosti jekla lahko spremenimo z ogrevanjem in ohlajevanjem. To lahko izvedemo takoj po valjanju, če gre na primer za hitro ali počasno ohlajevanje, ali pa moramo izvaljano jeklo najprej ohla-

diti in potem v posebni peči ponovno ogreti ter odgovarjajoče obdelati. Kako ogrevamo in ohlajujemo izvaljane izdelke zaradi določenih lastnosti, določajo posebni predpisi z ozirom na vrsto jekla.

Peter: Ali morate vsa jekla, ki jih proizvajate, toplotno obdelati?

Oče: Vse vrste jekla potrebuje toplotno obdelavo in sicer v različnih oblikah, odvisno od namena. Navadna jekla običajno toplotno obdelujemo po valjanju, razen v izjemnih primerih, ko potrebujemo boljše vrste toplotno obdelane jekla ali pa tudi ne. Nato vplivajo zahteve naročnika z ozirom na lastnosti dobavljenega materiala. Vendar moram omeniti, da toplotno obdelujemo samo valjane izdelke, temveč kot boš slišal pomeje, uporabljamo ta postopek tudi pri talih proizvodnih procesih, ki jih imenujemo vroče pocinkanje, ali pa pošljemo takoj naročniku.

Peter: Zakaj se s toplotno obdelavo spremenijo tudi lastnosti jekla?

Oče: Na to vprašanje ti ne morem odgovoriti tako, da boš zadovoljen, ker bi moral postati na r-

1. april - dan mladinskih delovnih brigad

Leta 1956 je bil 1. april proglašen za dan mladinskih delovnih brigad. Letos poteka 20 let, odkar se je mladina Jugoslavije zbrala na prvi veliki delovni akciji — gradnji mladinske proge Brčko—Banovići. Šest mesecev in pol je mladina v delovnih brigadah, ki so skupno šteje 60.000 mladincev in mladink iz vseh krajev Jugoslavije in tudi iz Slovenije, gradila 90 km dolgo normalnotirno progo od Brčkega do Banovičev. S tem je bila odprta pot bogastvu rudnin v banoviškem bazenu, predvsem pa je omogočila gradnja proge izgradnjo velike koksarne v Lukavcu.

Prve množične delovne akcije mladine pa so bile med NOB, ko so mladinske organizacije nudile široko pomoč pri preskrbovanju fronte, pospravljanju letine in pridelkov, evakuaciji in prenosu ranjenecv itd. Tako je bila prva mladinska poljedelska brigada v Bosanski Krajini formirana v dolini Sanice že avgusta leta 1942. Štela je okoli 2000 mladincev in mladink, njena naloga pa je bila, da v zaledju zbere in vskladišči okoli 100 vagonov koruze, 40 vagonov pšenice in večje količine povrtine in sadja.

Mladinske delovne čete Drvarja so popravile progo Drvar—Ključ, po kateri je leta 1942 peljal prvi partizanski vlak, krajiška mladina pa je z izgradnjo poti olajšala prenos ranjenecv iz Glamoča. Pod najtežjimi pogoji je v zimi 1944/45 2.000 mladink in mladincev Srbije omogočilo preskrbo komaj osvobojenemu Beogradu, predvsem bolnišnicam, potem pa je 15.000 mladih spomladi leta 1945 obdelalo ogromne površine zapuščene zemlje v Vojvodini, medtem ko so na sremski fronti divjale še hude borbe za osvoboditev.

Po osvoboditvi je mladina sodelovala pri gradnji vseh

velikih objektov prve petletke in zgradila 11 železniških prog. Največja med njimi je bila izgradnja Samac—Sarajevo v dolžini 242 km. To progo je 217.234 brigadirjev in brigadirke zgradilo z nadčloveškimi napor in neuklonljivo voljo v rekordnem času od 1. aprila do 17. novembra 1947. V istem času so tisoči mladincev iz vse države gradili mladinsko tovarno Ivo Lola-Ribar v Železnikih pri Beogradu, naslednje leto pa Novi Beograd. V začetku leta 1948 se je na predlog maršala Tita, ki je ponovno pozval mladino, naj sodeluje v izgradnji, začela gradnja avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« od Maribora do Đevdelije, ki smo jo gradili etapno in je bila 20. oktobra 1963 svečano odprta za promet. Pri izgradnji te magistrale je sodelovala mladina iz 36 držav Evrope, Azije, Afrike in Amerike. To je bila velika manifestacija solidarnosti mladih sil v svetu in akcija svetovnega pomena.

Te velike delovne akcije jugoslovanske mladine pa niso imele samo velik ekonomski uspeh, pač pa tudi važen vzgojni pomen. Po šesturnem delu se je mladina izobraževala s prosvetnim, političnim

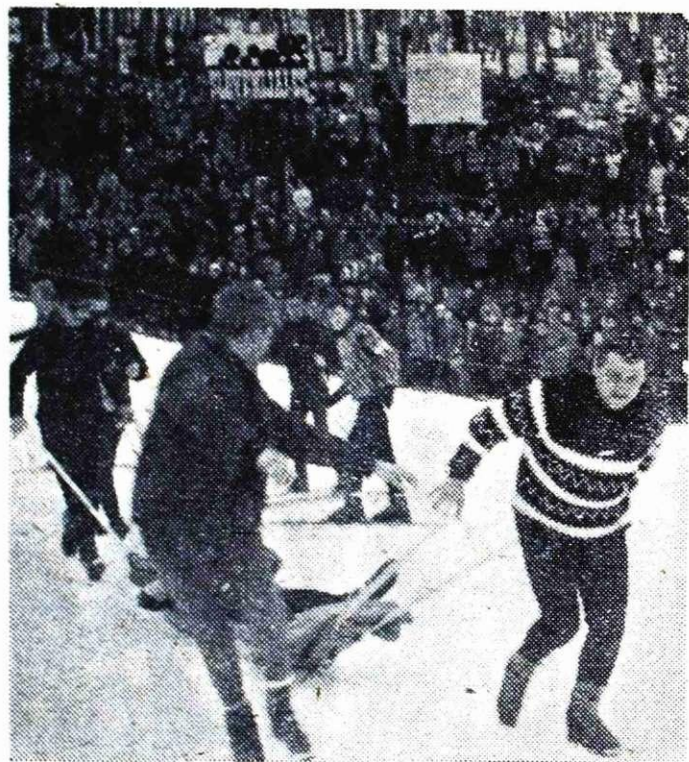
in zabavno športnim programom. Vrstila so se strokovna predavanja, mnogi med njimi so opravili razne strokovne tečaje, na katerih so se usposobili ali pa vsaj usmerili in bili odločilni za nadaljnje izobraževanje. Z delovnih akcij ni smel nihče oditi nepismen! Ena najvažnejših odlik teh delovnih akcij pa je bilo zblizevanje mladine in utrjevanje bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije.

Osem mesecev in pol sem sodelovala pri gradnji proge Samac—Sarajevo in živela med mladino iz vseh krajev naše domovine. Spominjam se silnega navdušenja ob prebitju predora Vranduk, pri zadetosti, ko je silno deževje rušilo že zgrajeno traso in zmagoslavne otvoritve celotne proge v Sarajevu. Spomini na ta srečanja, na napore in zmage, na nesebično tovarštvo in požrtvovalnost, na delovni elan, so nepozabni.

Vprašujem se, če bi bila danes mladina pripravljena vložiti v izgradnjo nekega objekta take napore, ki so terjali včasih več, kakor bi mladi ljudje zmogli v normalnih okoliščinah. Res je, da je čas in razvoj naše družbe prinesel nove oblike dela, večjo mehanizacijo itd. Res pa je tudi, da se premalo zavedamo, da naša mladina, kakor je dejal tovariš Tito, ne more biti zavedna in socialistična že samo zato, ker raste v socialistični državi, temveč je treba v njeno vzgojo vnesti več idejnosti in če hočete tudi tistega idealizma, ki je bil gonilna sila v času NOB, kakor tudi v povojni izgradnji. MI

Junak Planice je postal Čeh Jiří Raška z novim rekordom 130 m (Slika levo zgoraj). Tretji med jugoslovani pa je bil naš sodelavec Marjan Pečar (desno zgoraj). Največ smole je imel Avstrijec Bachler, ki je v soboto nesrečno padel in so ga odpeljali iz izteka (spodaj).

ebnih pečeh poravnajo ohlajajo in ohlajujemo zaradi dosega, tle, očajo pozirna vrsto vsa kila, ki jih o delati? la nreba topcer in lahko z v le skupini. čajni toplotno valjati, razen ih, tedem ko oplo obdelu. Na vplivajo ozirn na lastmatala. Vnda toplotno ne valjate izdelke, al pomeje, upok tdi pri osroceni, ki sle nateral ne od ocnika. toplotno obde di lastnosti va anje ti ne mo, da poszadovo posebi na pod-

ročje teoretske metalurgije, za to pa nimaš odgovarjajočega znanja, da bi vse razumel. Zato se zadovoljiva s tem, da je vzrok spremembe lastnosti jekla po toplotni obdelavi v spremembi strukture jekla. Po toplotni obdelavi izgledajo valjani izdelki na zunaj prav tako kot pred toplotno obdelavo, v njihovi notranjosti, torej v sami strukturi pa je prišlo do določenih sprememb, ki so posledica postopkov toplotne obdelave — ogrevanja na določeno temperaturo, hitrega ohlajanja v vodi, počasnega ohlajevanja na zraku in podobno. Posledico teh sprememb v strukturi materiala pa opazimo na lastnostih jekla.

Peter: Samo nekaj bi te še vprašal, Ali ni kaljenje, o katerem sem že slišal, tudi toplotna obdelava jekla?

Oče: Res je kaljenje tudi nestrokovnjakom najbolj znan način toplotne obdelave. Kalimo na primer sekire, nože in podobno orodje, za katero želimo da postane bolj trdno in trdo. Najbolj preprosto kaljenje izvedemo tako, da ogrejemo odgovarjajoči izdelek iz jekla na temperaturo rdečega žara, okoli 900° C. kaiti na tem-

peraturo vpliva vrsta jekla in ga potem naglo ohladimo v hladni vodi. S tem nastanejo v strukturi jekla takšne spremembe, ki povzročijo, da se njegova trdnost in tudi trdota znatno povečata. Morda še to, da lahko kalimo le jekla, ki imajo vsaj 0,3 % ogljika, medtem ko jekla z nižjim ogljikom ni mogoče kaliti.

20. VLEČENJE PROFILNEGA JEKLA

Peter: Včeraj si mi razložil, kaj je to toplotna obdelava valjanega jekla in zakaj je potrebna. Kje bova danes nadaljevala?

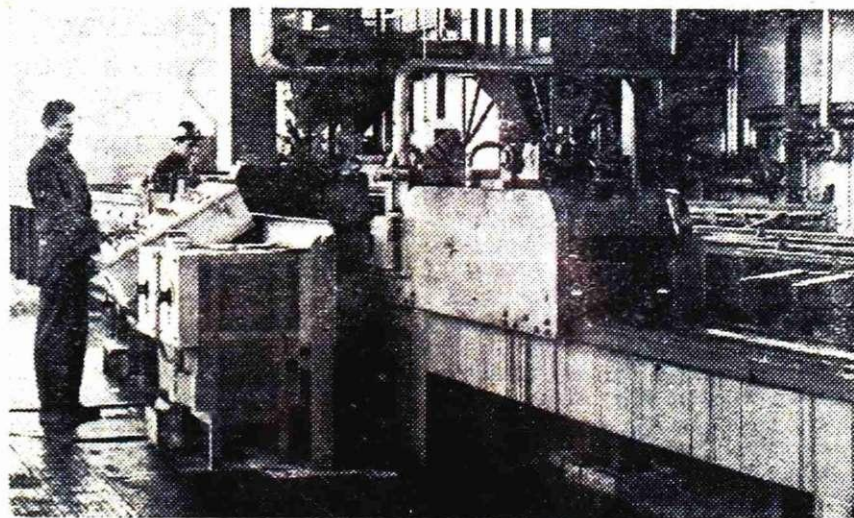
Oče: Danes bova govorila o postopku, ki ga lahko uporabimo za izboljšanje določenih lastnosti že izvaljanega profilnega jekla. Gre namreč za to, da lahko izvaljano profilno okroglo, kvadratno ali šestokotno jeklo takoj dobavimo naročnikom ali pa ga z ozirom na dodatne zahteve naročnikov še naprej predelujemo, vendar v hladnem stanju. To ne opravljamo v valjarnah, temveč v obratu, ki ga imenujemo jeklovlek.

Peter: Zakaj je ta postopek potreben?

Oče: Vzrokov. da profilno oziro-

ma kot tudi pravimo paličasto jeklo še nadalje predelujemo, je več, vendar so tudi postopki lahko različni. Zato bova najprej obravnavala vlečenje paličastega jekla, katerega osnovni namen je ta, da s tem izboljšamo njegove mehanske lastnosti, predvsem trdnost, o

kateri sva že govorila. Poleg tega postane po vlečenju površina tako obdelanega jekla zelo gladka in svetla, istočasno pa postanejo tudi dimenzijske mere posameznih palič zelo točne. Torej če ponovim izboljšanje trdnosti, površine in točnosti dimenzijskih mer.

Vlečna klop v novem jeklovleku na Belškem polju

Kmalu se je spustila tema in z razgledom je bilo konec. Nekateri so pospali, drugi pa smo se živahno pogovarjali o vsem, kar smo videli v Aleksandriji. V Kairo smo prispeli pozno zvečer. V hotelu so nas pričakali s pripravljenimi mizami in celo manjši zabavni program so priredili. Večerji so sledile zdravice, vse skupaj pa smo zaključili s pesmimi in plesi. Toda kmalu smo se morali posloviti, saj smo bili utrujeni od dolge poti.

Naslednji dan je vsak lahko počel, kar je sam hotel. Odločil sem se, da obiščem bazar — nekakšen trg, kjer se na ozkih ulicah tare trgovcev z raznimi izdelki in lahko kupiš vse, karkoli želiš. Takega hrupa še nisem doživel in treba je imeti dobre živce, če si hočeš vse ogledati. Trgovci z vpitjem privabljajo kupce, seveda pa ne manjka tudi žeparjev, ki so zelo spretni in urnih nog. Čim bolj greš v notranjost bazarja, večja je revščina in nesnaga. Vse pogostejše so pa majhne kavarnice, kjer posedajo starejši Arabci ob čaši čaja in živo razpravljajo. Pri nas ponavadi pijemo ob srečanjih, pogovorih in podobno turško kavo, Arabci pa čaj pripravljen iz posebnega zelišča in ima zelo neprijeten grenak vonj. Največji užitek pa jim je kajenje, toda ne običajno kot pri nas, temveč imajo zato posebno pripravo z vodo, skozi katero vdihavajo dim. Vse polno je tudi narkomanov, ki leže kar na pol goli pred kolibami in nemo strme predse. Edino zadovoljstvo jim je hašiš in le takrat, ko ga dobe, ožive.

Na bazarju je polno majhnih ulic in je treba dobro

paziti, da se ne izgubiš. Zanimivi so tudi potujoči artisti. Nekateri imajo majhne opice, ki znajo nekaj veščin, najmanj pa pobirati od navzočih denar. Drugi zopet piskajo kobram, ki se vzpenjajo ob zvokih piščali.

To je bil že peti dan našega bivanja v Kairu, ki mi je postal že kar znan. Počutil sem se odlično, kot bi bil doma.

Naslednjega dne se je začel drugi del izletov. Po programu naj bi obiskali Memfis, nekdanjo prestolnico Egipta za časa faraona Ramzesa II., ki je oddaljena od Kaira 20 km. Ogledali smo si velikansko sfingo iz alabastra, ki predstavlja Ramzesa II. in je visoka okoli 20 m. Razstavljena je v veliki dvorani, v bližini pa je nekaj sfing, ki predstavljajo njihove junake. Na levjem trupu je glava junaka, ki so mu ta spomenik postavili. Zanimivo je, da imajo vse sfinge odbite nosove. Po razlagi vodiča so to storili židje, ko so ropali in požigali po tej deželi. Tu sta tudi Apisov in Plahotemov grob. Smatrajo, da sta najbolje ohranjena v vsem Egiptu.

Ogledali smo si tudi stopničasto piramido in v njeni okolici podzemeljske grobnice, razvrščene globoko pod peskom v dolgem predoru. Piramida je precej manjša od ostalih, toda zaradi oblike zanimiva. Seveda tudi tod ne manjka podjetnih Arabcev, ki prodajajo razne spominčke, ali pa posojajo kamele in osličke za fotografiranje in jahanje.

Čas nam je pri ogledovanju Memfisa hitro minil in posloviti smo se morali. Zvečer smo bili prosti. Ko smo prelistovali program za naslednje dni, smo postali pozorni še na dva izleta: ogled naci-

onalnega egiptovskega muzeja in džamije Mohameda Alija, ali Alabaster džamije kot jo imenujejo.

Nacionalni egiptovski muzej se nahaja na glavnem trgu v Kairu poleg največjega hotela Hilton, ob sami obali Nila. Poleg ostalih izrednih primerkov starin ima najlepšo kolekcijo nakita in dragocenosti in pravijo, da je to najdragocenejša zbirka, ki je do zdaj odkrita na svetu. Temu primerni so tudi varnostni ukrepi v muzeju. Dnevno je na straži nič koliko stražnikov, ki budno pazijo, da ne bi kaj izginilo. Mogoče ste to bogastvo gledali v filmu »Cairo«, ki je bil pri nas že na sporedu in v njem prikazuje vlom v ta muzej. V prvem nadstropju zasluži posebno pozornost dvorana, v kateri je največ vrednosti. To dvorano stražniki še posebno nadzorujejo in spustijo vanjo le posamezne grupe, da jih ne bi kdo presenetil. Tu so prav vse stvari iz čiste zlate, med drugim je džihi pripori, cele mumije,

doprsni kipi — sfinge in pa vse polno zlatnikov in zlata v palicah. Nimam besed, da bi opisal tako veliko bogastvo, ki se skriva v tem muzeju. Zato lahko trdim, da ti, ki je bil v Kairu in si ni ogledal tega, lahko rečem zlatega muzeja, sploh ni videl pravih lepote, bogastva in zanimivih predmetov, ki jih hranijo tu.

Še en izlet je vredno omeniti: obisk džamije Mohameda Alije. Stoji na hribu na nasprotni strani Nila, od koder je lep razgled na Kairo s piramidami v ozadju. To je največja džamija v Kairu

in je vsa iz alabastra. Čudovita je notranjost. Kupola je izdelana iz koščkov barvnega stekla. Kot v vseh džamijah smo si morali tudi mi natakniti posebne copate, Arabci pa si pred vstopom operejo noge v vodi, ki je po njihovem posvečena.

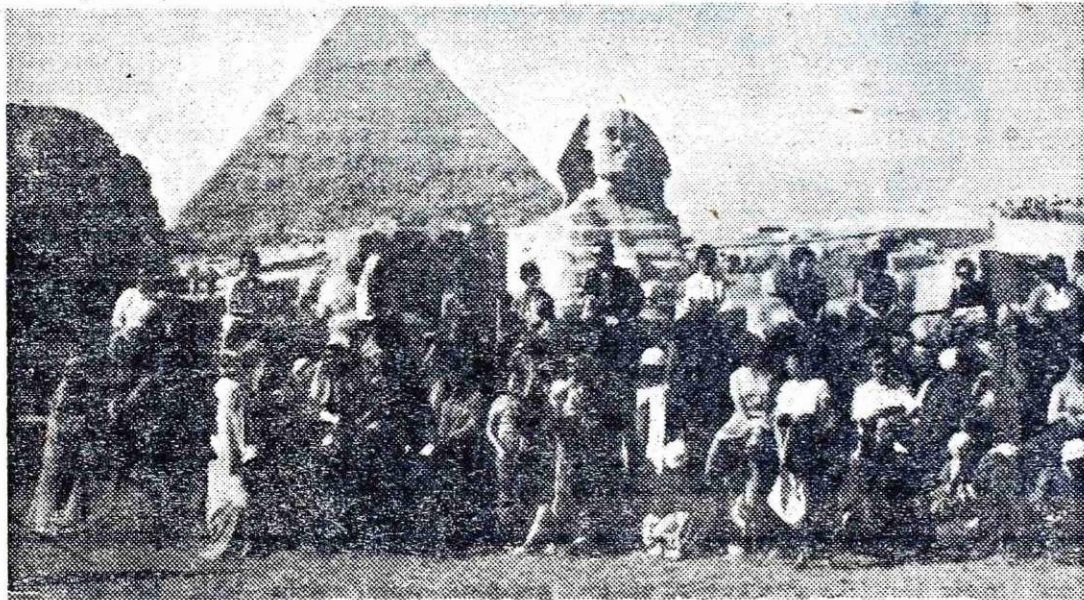
S tem izletom smo zaključili desetdnevno potovanje po Egiptu, ki me je navdušilo. Na kratko sem poskušal opisati glavne znamenitosti, ki prav gotovo zanimajo slehernega obiskovalca te dežele z eno najstarejših kultur.

KONEC

Glavni dobitek na Javorniku

V soboto se bodo člani dramskega odseka Svobode Javornik predstavili občinstvu z novo premiero — veseloigro v treh dejanjih »Glavni dobitek«. Igro je napisal Fran Lipah in so jo z uspehom uprizorili že na mnogih amaterskih odrih. Igro je režiral Janez Kejžar, igrajo pa v glavnem člani igralske skupine, ki so se že lani predstavili v drami Jožeta Moškriča »Rdeče rože«. To je torej druga letošnja premiera na Javorniku in vse kaže, da se bo obrnilo na bolje, saj ima dramski odsek Svobode na Javorniku v načrtu še nova odrska dela, s kate-

rimi se bo predstavil v bližnji ali daljnji prihodnosti. Pripravljajo gradivo za opereto »Na trški gori«, ki so jo z uspehom uprizorili kmalu po osvoboditvi in je starejšim prebivalcem Javornika in Koroške Bele ostala v prijetnem spominu. Priprave za spevoigro bodo precej obširne, saj bo treba obnoviti orkester in skladno študirati v vseh treh sekcijah Svobode. Z igro »Glavni dobitek« hoče igralska skupina Svobode Javornik ponovno opozoriti, da dela spet načrtno, hkrati pa vabi mlade ljudi, ki imajo veselje do igranja na odru, da se jim pridružijo.

Po navadi se turisti fotografirajo na kamelah tako, da se v ozadju vidijo piramide

Šestrazrednica po prvi svetovni vojni

Oris zgočovine jeseniškega šolstva

Šolska naznanila« so v vsakdanji šoli razdelili 1. decembra 1920, 15. februarja, 30. aprila in 15. julija 1921.

Izmed važnih odredb višjega šolskega sveta je bila odredba št. 485 z dne 7. aprila 1921, ki je ukazala, da je treba z novim šolskim letom 1921/22 vpeljati v prvem razredu »Matične liste« namesto »Šolske matice« in »Izkaze« namesto »Šolskih naznanil«.

Sklep šolskega leta 1920/21 je bil 15. julija 1921. Tretje šolsko leto je bilo hkrati zadnje šolsko leto skupne ljudske šole, kajti z novim šolskim letom 1921/22 sta bili ustanovljeni dve samostojni ljudski šoli, deška in dekliška z dvema šolskima voditeljema, a z enim šolskim poslopjem; višji šolski svet v Ljubljani je namreč z odlokom št. 1541 z dne 21. septembra 1921 ustanovil iz dosedanje mešane

ljudske šole deško in dekliško ljudsko šolo na Jesenicah. Od takrat sta tudi dve šolski kroniki, ena za deško, druga za dekliško ljudsko šolo, v nobeni pa ni nikakih zapisov o vzrokih, razpravah, predlogih in sklepih za delitev šole. O tem lahko samo domnevamo iz ohranjene knjige »Zapisknik sej krajevnega šolskega sveta« z dne 31. januarja 1929, v katerem piše zapisnikar Jože Vider, novi šolski upravitelj deške šole, sledeče pod točko 4. — predlogi: »Šolski upravitelj poroča, da je prejel od velikega župana v Ljubljani nalog na sreskega poglavarja, da se izjavi, ali bi ne bilo umestno, da se iz gospodarskih in pedagoških ozirov združita deška in dekliška osnovna šola na Jesenicah pod skupnim upraviteljstvom. Ker smatra šolski nadzornik, da je šol-

ski odbor kompetenten, da se v tej zadevi izjavi, predlaga, da se krajevni šolski odbor izjavi. Kraj. šolski odbor soglasno izjavi, da je zelo umestno in nujno, da se iz gospodarskih in pedagoških ozirov združita deška in dekliška osnovna šola pod skupnim upraviteljstvom. Po izjavi g. duh. svetnika A. Kastelica ni bilo nobenega stvarnega razloga za delitev šole. Bivši nadzornik Turk se je izjavil napram duhovnemu svetniku A. Kastelicu, da je šolo zato delil, ker ni imel nobenega upravitelja, ki bi vzdržal disciplino med tolikim učiteljstvom.«

Iz omenjenega bi lahko sklepali, da na takratni ljudski šoli ni bilo discipline in reda vkljub temu, da je februarja 1921 nastopil novi šolski vodja Ivan Segar, med tem ko je bil dotedanji upravitelj Mihael Salberger najprej na razpoloženju, nato pa premeščen v Moste pri Ljubljani. Zanimiv bi bil pismeni predlog za ureditev razmer na šoli, ki ga je bil

po vsej verjetnosti poslal okrajni šolski nadzornik Josip Turk višjemu šolskemu svetu v Ljubljani! Iz obeh šolskih kronik tudi ni razvidno, kdo je razdelil učiteljski zbor in po kakšnih načelih; bržkone so tudi na te spremembe odločilno vplivali politični činitelji raznih strank, saj je bilo takrat splošno pravilo, da je postavila na vodilna mesta svoje prišaste stranka, ki je pri skupščinskih volitvah zmagala ter bila na vladi. Učitelj Stanko Lampič piše — sicer za poznejše spremembe — da je bilo geslo: »Kufre gor, kufre dol. Večna selitev!« Bodi že kakorkoli, v novem šolskem letu sta bili ustanovljeni na Jesenicah dve osnovni šoli, z dvema upraviteljema, Ivan Segar na deški, na dekliški pa najstarejša učiteljica Ema Fibrovec — Žitnik.

Krajni šolski svet je bil za obe ljudski šoli skupen, le da se je pomnožil za dva nova člana.

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

Kako smo v preteklem letu izrabili sklade zdravstvenega zavarovanja v naši železarni

(nadaljevanje)

Gibanje bolniškega staleža oziroma odsotnosti zaradi bolezni, nesreč pri delu in porodniških dopustov po ekonomskih enotah nudi naslednjo sliko:

V TALILNICAH so imeli v letu 1965 skupno 29.854 izgubljenih dni in 2.653 primerov, ali 7,72 % odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih. V primerjavi s preteklim letom je bilo skupno 1.510 več izgubljenih dni in 251 primerov manj odsotnosti. Zaradi nesreč pri delu je bilo skupno 5.636 dni in 336 primerov odsotnosti, ali 1,46 %. Od tega do 30 dni 3.374 dni in 271 primerov, ali 0,87 % odsotnosti, nad 30 dni pa 2.215 dni in 63 primerov, ali 0,58 %. V primerjavi s preteklim letom je bilo skupno 132 dni več in 33 primerov manj kot v letu 1964. Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 23.491 dni v 2.311 primerih, ali 6,07 % na povprečni stalež zaposlenih — od tega do 30 dni 14.936 dni in 2.070 primerov, ali 3,86 % odsotnosti. Nad 30 dni pa 8.555 dni in 241 primerov, ali 2,21 %. V primerjavi z letom 1964 je bilo 378 dni več in 215 primerov manj odsotnosti, ali za 0,10 % na povprečni stalež zaposlenih.

V VALJARNAH so imeli skupno 35396 dni pri 2.965 primerih, ali 7,23 % odsotnosti zaradi bolovanj. V primerjavi z letom 1964 je bilo 4.012 dni več in 122 primerov manj, ali 0,78 % več na povprečni stalež zaposlenih.

Zaradi nesreč pri delu je bilo skupno 5.094 izgubljenih dni v 377 primerih, ali 1,04 % na povprečni stalež zaposlenih. Od tega do 30 dni 3.566 dni in 350 primerov, ali 0,73 %, nad 30 dni pa 1.528 dni in 27 primerov, ali 0,31 % odsotnosti.

V primerjavi z letom 1964 pa je bilo 276 dni in 32 primerov manj odsotnosti, ali 0,39 % zaradi nesreč pri delu.

Zaradi bolezni je bilo 28.843 dni in 2.578 primerov, ali 5,90 % odsotnosti. Od tega do 30 dni 17.533 dni in 2.029 primerov, ali 4,01 % odsotnosti. Nad 30 dni pa 1.130 dni

in 549 primerov, ali 1,89 % odsotnosti.

V primerjavi z letom 1964 je bilo do 30 dni 898 dni več in 441 primerov manj, ali za 0,59 % več odsotnosti, nad 30 dni pa 1.926 dni in 267 primerov, ali 0,13 % več odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih.

V PREDELOVAL. OBRA-TIH je bilo 30.549 dni na 2.377 primerov, ali 10,25 % odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih. V primerjavi z letom 1964 je bila za 4.386 dni večja in 203 primere manjša, ali za 1,41 % več odsotnosti kot v preteklem letu.

Zaradi nesreč pri delu je bilo 208 primerov in 3.367 dni, ali 1,13 %. Od tega do 30 dni 176 primerov in 1.943 dni, ali 0,64 %, nad 30 dni pa 32 primerov in 1.424 dni odsotnosti, ali 948 %. V primerjavi z letom 1964 je bilo do 30 dni 4 primere manj in 133 dni več, ali 0,03 %, nad 30 dni pa 5 primerov in 354 dni več odsotnosti, ali 0,12 % na povprečni stalež zaposlenih.

Zaradi bolezni je bilo 2.083 primerov in 23.593 izgubljenih dni, ali 7,98 % odsotnosti. Od tega do 30 dni 1.815 primerov in 13.343 dni, ali 4,48 %, nad 30 dni pa 268 primerov in 10.250 dni, ali 3,50 % odsotnosti.

V primerjavi z letom 1964 je bilo do 30 dni 262 primerov in 722 dni, ali 0,27 % več odsotnosti, nad 30 dni pa je bilo 28 primerov manj in 1.032 dni več odsotnosti, ali za 0,38 % več na povprečni stalež zaposlenih.

V STROJNO-ENERGET-SKIH OBRATIH je bilo v skupno 2.508 primerih 28.160 dni odsotnih, ali 4,92 % na povprečni stalež zaposlenih. V primerjavi z letom 1964 je bilo 204 primerov in 33 dni, ali 0,29 % manj odsotnosti.

Zaradi nesreč pri delu je bilo 259 primerov in 3.958 dni, ali 0,69 % odsotnosti. Od tega do 30 dni 215 primerov in 2.640 dni, ali 0,46 %. Nad 30 dni pa 44 primerov in 1.318 dni, ali 0,23 % odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih.

V primerjavi z letom 1964 je bilo do 30 dni 4 primere

manj in 548 dni več odsotnosti, ali 0,07 %, nad 30 dni pa 13 primerov in 145 dni več odsotnosti, ali za 0,01 %.

Zaradi bolezni je bilo 2.249 primerov in 24.202 izgubljenih dni, ali 4,23 % odsotnosti. Od tega je bilo do 30 dni 1998 primerov in 14.798 dni, ali 2,59 % odsotnosti, nad 30 dni pa 251 primerov in 9.404 dneve, ali 1,64 % odsotnosti.

V primerjavi z letom 1964 je bilo do 30 dni 169 primerov in 436 dni manj odsotnosti, ali 0,22 % manj, nad 30 dni pa 44 primerov in 290 dni manj, ali 0,15 % odsotnosti manj. Skupno pa je bilo 213 primerov in 726 dni, ali 0,37 % manj odsotnosti kot v preteklem letu.

V upravnih službah so imeli 1.045 primerov in 14.217 dni, ali 5,86 % odsotnosti zaradi bolovanj. V primerjavi z letom 1964 je bilo skupno 66 primerov in 807 dni — 1,20 % več odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih.

Zaradi nesreč pri delu je bilo 54 primerov, 916 dni, ali 0,38 % odsotnosti. Od tega do 30 dni 42 primerov in 602 dni, ali 0,21 %, nad 30 dni pa 12 primerov in 414 dni, ali 0,17 % odsotnosti.

V primerjavi s preteklim letom je bilo do 30 dni 5 primerov in 100 dni več odsotnosti, ali 0,07 %, nad 30 dni pa 34 dni, ali 0,04 % več odsotnosti.

Zaradi bolezni je bilo 1.191 primerov in 13.301 dni, ali 5,48 % odsotnosti. Od tega do 30 dni 730 primerov in 5.288 dni, ali 2,09 %, nad 30 dni pa 461 primerov in 8.013 dni, ali 3,39 % odsotnosti. V primerjavi z letom 1964 je bilo 99 primerov in 672 dni, ali 0,82 % več odsotnosti. Do 30 dni je bilo 93 primerov in 113 dni, ali 0,35 % manj odsotnosti, nad 30 dni pa 6 primerov in 559 dni, ali za 0,47 % več odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih.

V oddelku tehnične kontrole (OTK) je bilo skupno 297 primerov in 3.017 dni, ali 4,42 % odsotnosti zaradi bolovanj. V primerjavi z letom 1964 je bilo 20 primerov in 392 dni, ali 0,55 % več odsot-

nosti. Zaradi nesreč pri delu je bilo 21 primerov in 423 dni, ali 0,62 % odsotnosti. Od tega do 30 dni 16 primerov in 182 dni, ali 0,27 %, nad 30 dni pa 5 primerov in 241 dni, ali 0,35 % odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih. V primerjavi z letom 1964 je bilo do 30 dni 34 dni, ali 0,07 % manj odsotnosti, nad 30 dni pa 2 primera in 107 dni več odsotnosti. Zaradi bolezni

je bilo skupno 2.594 dni in 276 primerov, ali 3,80 % bolniške odsotnosti na povprečni stalež zaposlenih. Od tega do 30 dni 243 primerov in 1.531 dni, ali 1,64 %, nad 30 dni pa 33 primerov in 1.063 dni, ali 2,26 % odsotnosti. V primerjavi z letom 1964 je bilo skupno 77 dni in 19 primerov več odsotnosti, ali za 0,49 % na povprečni stalež zaposlenih. Ž. T.

Revija domačih vokalnih solistov

Pretekli ponedeljek smo prisostvovali že drugemu letošnjemu koncertnemu nastopu simfoničnega orkestra Glasbene šole, ki je pod vodstvom RADA KLEČA pripravil večer opernih melodij.

Posebna zanimivost tega koncerta je bila, da je na njem nastopilo poleg gostje iz Ljubljane, sopranistke Marije Gorenčeve, še sedem domačih vokalnih solistov, sedanjih in nekdanjih gojencev jeseniške Glasbene šole. Ti solisti so bili: mezzosopranistka Marica Balohova, tenorist Tonček Dolar, baritonista Jaka Jeraša in Andrej Kosem, mezzosopranistka Darinka Koroščeva, sopranistka Anica Legatova in basist Jože Legat.

Koncert je pomenil za številno prisotno občinstvo pravo doživetje, saj je dokazal, da lahko tudi z domačimi močmi pripravimo koncertni večer na dostojni umetniški ravni. Prireditev je bila tudi s programske strani zanimiva in pestra, saj smo večino izvedenih odlomkov iz znanih oper različnih opernih skladateljev slišali prvič v naši gledališki dvorani, posebno pa še v izvedbi domačih solistov in orkestra.

Lep napredek je pokazal tudi orkester, ki se mu je že poznalo pet mesecev intenzivnega dela. Lahkotno, vendar po svoje zahtevno napisano uverturo k Rossinijevi operi »Italijanka v Alžiru«, ki smo jo tudi prvič slišali, je zaigral temperamentno in tehnično na solidni ravni. Tudi spremljanje solistov, ki v nekaterih odlomkih ni bilo prav enostavno, je opravil dobro, tako, da je na najboljše poti, da se bo z vztrajnim delom razvil v dobro uigran in kvaliteten orkester.

Koncert je vsem prisotnim ljubiteljem glasbene umetnosti, ki niso štedili s svojim priznanjem vsem izvajalcem, dokazal, da smo ob primernih pogojih in organizacijskih prijemih sposobni tudi danes na Jesenicah gojiti tovrstno glasbeno poudarjalno umetnost z lastnimi silami. S tem je že in bo tudi v prihodnje orkester opravičil svojo ustanovitev in obstoj. K.

Tekači za »Isteničev memorial« v Planici

V nedeljo zjutraj ob 8. uri so se v Planici pomerili tekači za »Isteničev memorial«. Čeprav je sezona v glavnem že pri kraju, v nedeljo so se teki za »Kuljatov memorial« prav tako v Planici, se je zbralo kar precej tekačev. Člani so tekli na 10 km dolgi progi, starejši mladinci 5 km, mlajši mladinci, članice in mladinke pa so tekli nekoliko krajšo progo.

Pri članih je po prvem krogu vodil Kerštajn pred zveznim trenerjem Pavčičem in Mlinarjem. Prav tak je bil vrstni red tudi na cilju.

Pri starejših mladincih je presenetil Dretnik (JLA), saj je premagal mladega in perspektivnega Jakopiča iz Gorij, pri mlajših mladincih je bil prvi Pintar z Jesenic. Pri članicah je bil prva Pliberškova, pri mladinkah pa Grušovnikova, obe z Lovrenca na Pohorju.

In še izjava prvega pri članih, člana našega kolektiva Alojza Kerštajna: »Škoda le, da se vsi niso pojavili na startu, kajti med današnjo tekmo sem bil zelo razpoložen. Zaradi nepredvidenega padca bi bil skoraj ob prvo mesto, sicer pa bi bila časovna razlika (7 sekund) prav gotovo večja. F. M.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornika II se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Alojz Balanč
Javornik II

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru martinarne se toplo zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni. Jože Skrt

V vzdrževanju Javornik - najboljši kegljači na ledu

Od 16. do 20. marca je bilo na drsališču pod Mežakljo v organizaciji kegljaškega kluba na ledu organizirano medobratno tekmovalstvo železarne na ledu.

Tekmovanja se je udeležilo 332 tekmovalcev iz 23 delovnih enot. Največ tekmovalcev je bilo iz mehanične in konstrukcijske delavnice, iz vsake po 35. Raziskovalni oddelek je bil zastopan le z enim tekmovalcem. V ekipnem tekmovalstvu je prvo

mesto zasedla ekipa iz vzdrževalnih obratov Javornik (Frelj, Markelj, Kalan in Smolej) pred mehanično delavnico Jesenice (Banojšek Sušanj, Klinar, Kogovšek) in strugarno valjev Javornik. Med aktivnimi tekmovalci je bil najboljši Kozjek z gradbenega oddelka pred Grabnarjem in Murom (oba HVŽ).

Iz rezultatov je razvidno, da so bili najbolj uspešni tekmovalci iz vzdrževalnih obratov na Javorniku, kljub

temu da se je tekmovalstvo udeležilo samo 22 tekmovalcev, ki so po številu udeležencev bili v skupni razvrstitvi šele osmi. Tekmovalstvo je bilo zelo dobro organizirano.

Kljub temu, da so športni referenti v delovnih enotah priporočali rekreacijsko tekmovalstvo v kegljanju na ledu, bi bilo lahko več tekmovalcev. Verjetno se naši sodelavci preveč bojijo, da ne bi uspeli pri tekmovalstvu na

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Kaj je s trgovino na Koroški Beli?

Ob začetku gradnje novih stanovanjskih blokov na Koroški Beli je bil med Železarno Jesenice in skupščino dosežen razgovor, da bo železarna na račun prispevka za urejanje mestnih zemljišč oziroma na račun komunalnega prispevka zgradila trgovski lokal na Koroški Beli.

Železarna se je pozneje dogovorila s trgovskim podjetjem »Zarja«, da bosta z združenimi sredstvi zgradila objekt. Od tega dogovora je preteklo že precej časa, v nove stanovanjske bloke so se že davno vselili novi stanovalci, trgovine pa ni in ni.

Na zborih volivcev, pa tudi na sestankih ostalih družbeno političnih organizacij kraja, je bilo o tem že dosti govorov in upravičenega negodovanja, saj ni v bližini novih blokov nobene trgovine, da o mesnici ne govorimo.

Okrog gradnje trgovine je bilo zadnje čase slišati različne govorice, ki so pokazale odgovorne za gradnjo v dokaj čudni luči.

Kaj pravijo o tem pri »Zarji«?

Trgovsko podjetje »Zarja« je takoj po dogovoru o skupni gradnji z železarno naročilo načrte. Načelno se je dogovorilo tudi z gradbenim podjetjem »Gorica«, da bo leto prevzelo gradnjo, »Gorica« je ponudila zelo ugodne pogoje, saj bo kreditirala stanovanjski del gradnje, pa tudi ostale usluge so sprejemljive; kvadratni meter prodajne površine bo veljal le 110.000 starih dinarjev. Po predračunih predvidevajo, da bo objekt stal 75 milijonov starih dinarjev, v tej ceni pa so vračunani tudi stroški gradnje štirih stanovanj, ki

bodo nad prodajalno.

V trgovini ne bodo oskrbovali potrošnikov samo s prehrabnimi artikli, temveč bodo prodajali tudi industrijsko blago, uredili pa bodo tudi razsekovalnico mesa.

Do sem je šlo vse v redu. Ustavilo se je pri zemljišču. »Zarja« je sicer dogovorjena z lastnico, da bo zemljo odprodala, vendar je potreben kompliciran postopek pri skupščini z javnim razpisom, ki ga do sedaj še ni bilo.

Na oddelku za gospodarstvo pri občinski skupščini zagotavljajo, da je postopek za razlastitev zemljišča v teku in da bo verjetno zadeva v kratkem urejena. Tako bi trgovsko podjetje lahko začelo z gradnjo, vendar to ni edina težava.

Trgovina bo stala na interesnem področju trgovskega podjetja »Rožce« in zato se tudi le-ta poteguje za gradnjo trgovine na tem območju. Vendar s tem občani niso najbolj zadovoljni ter žele, da zaradi konkurenčnosti gradi to trgovino »Zarja«.

Toda nekateri organi na skupščini zagovarjajo stališče, da naj bi trgovino na Beli gradila »Rožca«, »Zarja« pa naj bi svoja sredstva vložila v gradnjo blagovnice, ki naj bi jo zgradili na prostoru pred železniško postajo. Takšna gradnja pa bo verjet-

no preseгла finančne možnosti »Zarje«, zato se tudi navdušujejo, da bi vsa jeseniška trgovska podjetja združila svoja sredstva, možno pa je dobiti tudi okrog 200 milijonov starih dinarjev kredita ter bi lahko skupno gradili blagovnico. O tem predlogu se še niso prizadeti dokončno odločili, oziroma so samoupravni organi ter občinska skupščina o tem razpravljati potem, ko je bila današnja številka že v tisku.

Zato bomo o dokončni rešitvi vprašanja gradnje trgovine na Koroški Beli in blagovnice na Jesenicah poročali v naslednji številki.

S. H.

Darovali so Indiji

V preteklem tednu so na osnovni šoli »Tone Čufar« na Jesenicah izvedli akcijo za pomoč lačni Indiji. Na vse otroke so se obrnili z enakimi besedami: »Mi smo siti — naši vrstniki v Indiji umirajo od lakote!« Nič tekmovalca, kdo bo dal več; vsakdo naj si sam odgovori na vprašanje, ali je dal toliko, kolikor lahko pogreši.

Uspeh je bil presenetljiv in ga prav nihče ni pričakoval.

V štirih dneh, kolikor je trajala akcija, so prinesli otroci v šolo 433.504 stare dinarje! Člani učiteljskega zbora so za pomoč Indiji odstopili svoj enodnevni zaslužek

in je skupni prispevek šole znašal več kot 550.000 starih dinarjev.

Čisto jasno je, da za izrednim prispevkom otrok stoje starši, saj je bilo nič koliko primerov, da so otroci prinašali v šolo ves svoj prihranjeni denar, potem pa so prinašali še in še. In z nikomer niso tekmovali, razen sami s seboj... Pokazali so, da so dobri in da rastejo v dobrih družinah, kjer ima človečnost visoko mesto. In dokler se naša šolska mladina tako odziva na klice za pomoč, toliko časa lahko z zaupanjem gledamo v prihodnost. — -zk

Od 1. aprila naprej v Planico z avtobusi

S 1. aprilom je prenehal na progi Rateče-Planica voziti vlak. Zato je podjetje Ljubljana transport - PE Jesenice, uvedlo dodatnih 28 avtobusnih prog. Iz Rateč proti Jesenicam bodo vozili dodatni avtobusi ob 4.54 uri, 7.00, 12.54, 16.24, 18.24 in 20.54 uri. Iz Kranjske gore proti Jesenicam pa še ob 8.25, 10.35, 15.35 in 17.35 uri. Nekaj avtobusov bo vozilo le iz Mojstrane na Jesenice in sicer ob 6.30, 14.30 in 14.54.

Z Javornika v Rateče odpeljejo avtobusi ob 6.10, 14.10 in 22.12 uri. Z Jesenic v Rateče pa ob 5.00, 6.55, 7.45, 8.55, 9.45, 11.45, 12.45, 13.00, 15.45, 16.45, 17.45 in 18.45 uri. Seveda vsi ti avtobusi ne vozijo do Kranjske gore oziroma Rateč, sicer pa smo podrobni vozni red objavili že v 2. letošnji številki »Železarja«.

Pripomniti moramo tudi, da bo ob konicah, ob izme-

njavi izmen v naši železarni vozilo več avtobusov hkrati v koloni, tako da bodo lahko prepeljali vse delavce, ki sedaj uporabljajo vlak. Ti delavski avtobusi bodo parkirani v Delavski ulici in bodo vidno označeni.

Se kratko opozorilo v zvezi z mesečnimi vozovnicami. Podjetje Ljubljana transport je že izdalo posebne mesečne vozovnice, ki jih zainteresirani lahko dvignejo v rednem delovnem času na sedežu podjetja. Vozači, ki bodo vozovnice opremili z lastno sliko, jih bodo lahko uporabljali za neomejeno število voženj na relaciji za katero so izdane in avtobusih Ljubljana transport, PE Jesenice. Vozovnice brez fotografije pa bodo veljale le za prihod in odhod z dela. Ta vozovnica tudi ni prenosljiva in jo morajo lastniki brez opozorila pokazati sprevodniku vsakokrat, ko se peljejo z avtobusom. Nalepko za tekoči mesec, brez katere bo vozovnica seveda neveljavna, bodo zainteresirani lahko kupili zadnja dva dneva v mesecu in do 2. v tekočem mesecu pri sprevodnikih v avtobusu, pozneje pa na sedežu podjetja na Jesenicah. S staro vozovnico se bodo lastniki lahko vozili le prva dva dneva v mesecu.

Cene mesečnih vozovnic: Rateče-Jesenice 134 (Javornik 144) novih din, Podkoren-Jesenice 125 (134), Kranjska gora-Jesenice 115 (125), Gozd Martuljk-Jesenice 96 (110), Belca-Jesenice 76 (86), Mojstrana-II-Jesenice 62 (72), Dovje-Mojstrana-Jesenice 53 (63) novih dinarjev.

V tem ceniku je že upoštevan 20% popust, ki ga nudi prevoznik.

Sezonske avtobusne proge

Kakor vsako leto bodo tudi letos s 1. junijem uvedli precej sezonskih avtobusnih prog, med katere spada tudi prevoz naših sodelavcev v počitniški tabor v Biogradu n/m in v Crikvenico. Poleg teh občasnih prevozov bosta letos obratovali redni progi v Vodice pri Šibeniku in Poreč. Za ta prevoz bodo uporabljali izključno vozila TAM in sicer pričakujejo nekaj novih avtobusov tipa »Janez«, ki bodo dopolnili sedanja vozila TAM. Naj poudarimo, da bo polna cena avtobusnega prevoza v Biograd in Crikvenico nespremenjena in enaka lanskoletni, ko je veljala v Biograd 5.200 in v Crikvenico 2.300 starih dinarjev na eno stran.

Omenimo naj še to, da bo kmalu stekel promet po novi cesti od Brezij do Bistrice, vendar bomo z avtobusi vozili še vedno po stari cesti. Namreč rok za usklajevanje vozniških redov je potekel in tako do 1. junija 1967 obstoječega voznega reda ne bodo mogli spremeniti, niti uvajati novih prog. — in

Prvič Finžgarjeva bralna značka

Tekmovanja za bralne značke so se na Slovenskem že razmahnila in ponekod postala že tradicionalna. Podružnica Slavističnega društva se je v lanskem letu odločila, da ob izdatni organizacijski in finančni pomoči zavoda za prosvetno pedagoško službo uvede takšno tekmovanje tudi na osnovnih šolah jeseniške in radovljanske občine. Bralna značka je dobila ime po pisatelju Finžgarju, ker si je Prešerna že pred nami prilačil Kranj, po tradiciji pa nosi bralna značka ime po najvidnejšem književniku z območja, na katerem poteka takšno tekmovanje. In Finžgar je za Prešernom v našem koncu brez dvoma najimenitnejše ime slovenske književnosti.

Kakšen pomen ima bralna značka?

V bistvu gre za posebno priznanje tistim učencem, ki predpisana literarna dela ne le preberejo, ker jih prebrati morajo, temveč najdejo v

njih tudi lepoto naše slovenske besede, vsebinsko in izrazno moč naših domačih ustvarjalcev, spoznavajo narodnostno-obrambno, napredno in revolucionarno misel v naši besedni umetnosti, hkrati utrjujejo ljubezen do lepe in dobre knjige ter oblikujejo nov, sodobnejši odnos do literature.

Za značko tekmujejo učenci od 3. do 8. razreda osnovne šole; razdeljeni so v štiri stopnje (prva učenci 3. razreda, druga učenci 4. in 5. razreda, v tretji so učenci 6. razreda, v četrti pa 7. in 8. razred). Vsak tekmovalec mora dobro poznati osem literarnih del, primernih za njegovo stopnjo. Njegovo znanje preizkusi posebna komisija, v katero imenujejo predstavnike podružnica Slavističnega društva na Jesenicah, zavod za prosvetno pedagoško službo Jesenice, svet za šolstvo pri občinskih skupščinah Jesenice in Radovljica ter občinska zveza DPM Ra-

dovljica.

V zadnjem tednu je komisija obiskala vseh dvanajst osnovnih šol ter preverila znanje prijavljenih tekmovalcev. Množičnost udeležbe je naravnost presenečala, še bolj pa resnično znanje, na katerega so naleteli člani komisije na vseh šolah. Med 360 prijavljenimi kandidati skoraj da ni bilo tekmovalcev, katerih poznavanje literarnih del ni ustrezalo občutni zahtevnosti. Ob svojih obiskih na šolah so se člani komisije tudi lahko prepričali, da so tako šolniki kot učenci doživljali to preverjanje znanja kot praznik, saj so skoraj povsod otroci odgovarjali v okrašenih prostorih, kar je brez dvoma prispevalo k utrjevanju občutka o pomembnosti te akcije.

V nedeljo, dne 3. aprila 1966, bo ob 9.30 v gledališču »Tone Čufar« na Jesenicah prva javna podelitev Finžgarjevih bralnih značk. Osnutek za značko je izdelal akad. sli-

kar Jaka Torkar. Tokrat bodo vsi tekmovalci prejeli bronasto značko; že drugo leto pa bodo imeli isti tekmovalci priložnost dobiti srebrno značko, če se bodo zanje potegovali v naslednji, višji stopnji. Glasbena šola bo s skupino mladincev poskrbela za kulturni program, mladim tekmovalcem pa se bosta predstavili mladinska pisateljica Ela Peroci ter akad. slikarka Melita Vovk-Štih.

J. Svoljšak

Gledališče

V soboto, 2. in v nedeljo 3. aprila ob 19. uri: Franc Klinar »PLAVŽ«. Gostuje dramska skupina DPD Svobode »France Prešeren« iz Žirovnice.

Sobotna predstava je za sindikat Železarne Jesenice, nedeljska pa za izven, Zveze z vlaki ugodne.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

2. in 3. aprila ameriški film barvni CS film BOJEVNI-KOV POČITEK, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri
4. aprila ameriški barvni CS film OTROKA KAPITANA GRANTA, ob 17. in 19. uri
5. in 6. aprila ameriški film DAVID IN LIZA, ob 17. in 19. uri
7. aprila italij.-franc. barv. film RIMSKE DEVICE, ob 17. in 19. uri
8. aprila sovjetski film DVA V STEPI, ob 17. in 19. uri
9. aprila španski barvni film VRNI SE IZ MEHIKE, ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVŽ«

2. in 3. aprila ameriški film DAVID IN LIZA, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri
4. in 5. aprila francoski barvni CS film BOJEVNI-KOV POČITEK, ob 18. in 20. uri
6. aprila italij.-franc. barv. film RIMSKE DEVICE, ob 18. in 20. uri
7. in 8. aprila sovjetski film HAMLET, ob 17.30 in 20. uri
9. aprila francoski barvni CS film POROK IN VRLINA, ob 18. in 20. uri

Kino ŽIROVNICA

2. aprila italijanski film BUBOVO DEKLE

3. aprila sovjetski barvni film PRED 300 LETI

6. aprila francoski barvni CS film BOJEVNIKOV POČITEK

9. aprila ameriški film DAVID IN LIZA

Kino DOVJE

2. aprila sovjetski barvni film PRED 300 LETI

3. aprila italijanski film BUBOVE DEKLE

7. aprila francoski barvni CS film BOJEVNIKOV POČITEK

9. aprila sovjetski film HAMLET

Kino KOROŠKA BELA

2. aprila — zaprto

3. aprila — zaprto

4. aprila ameriški film DAVID IN LIZA

9. aprila sovjetski film DVA V STEPI

Kino KRANJSKA GORA

2. aprila ameriški barvni CS film ČAST UPORNIKA

3. aprila sovjetski film HAMLET

7. aprila ameriški film DAVID IN LIZA

8. in 9. aprila francoski barvni CS film BOJEVNIKOV POČITEK.

ŠPORT IN KULTURA

Še enkrat: »Ne zapirajmo se med štiri stene«

Tokrat v imenu TVD »Partizan« Jesenice. Z zanimanjem smo prebrali članek pod tem naslovom v 11. številki »Železarja« in se s piscem popolnoma strinjamo, ko pravi, da naj si mladinski aktivisti iščejo torišče dela povsod tam, kjer se mladina zbira, ne pa, da se zapirajo med štiri stene in razpravljajo o delu in nedelu mladine.

Eno izmed torišč dela mladinskih aktivistov je prav gotovo v društvih TVD Partizan, pa tudi v drugih športnih društvih in klubih.

Poglejmo, kako je s tem v TVD »Partizan« Jesenice! Naše društvo v zadnjem času večino dela posveča kadrovskega vprašanja, da pridobi čim boljše in čim več vadiateljev za moške in ženske oddelke od cicibanov do članov. Vedeti je namreč treba, da je v zadnjih letih število in kvaliteta vadiateljev za splošno telesno vzgojo v vseh društvih »Partizan« na območju jeseniške občine občutno znižalo. Vzrokov za to je več. Navedel bom samo nekatere. Odkar je glavna skrb za telesno vzgojo in šport prenesena na posamezne občinske skupščine, tako po vzgojni kot finančni plati je očitno, da smo pri nas v zadnjih letih posvečali veliko več pozornosti visokokvalitetnemu športu kot pa splošni telesni vzgoji po društvih, verjetno tudi šolah. Ta orientacija je v praksi še danes, čeprav nekateri že uvidevajo, da naraščaja v marsikateri panogi za vrhunskimi športniki ni. To se pravi, da je zibira iz ponirskega zaledja premajhna in da je skrb za naraščaj premajhna. V našem društvu smo samoiniciativno s pomočjo OZTK organizirali tečaj za vadiatelje splošne telesne vzgoje za moške in ženske oddelke, ker hočemo doseči boljše kvaliteto sološne telesne vzgoje. Zaradi aktualnosti smo povabili na tečaj tudi vadiatelje in mlajše ljudi iz vseh partizanskih društev v občini.

Vedeli pa smo, da mladina ima zanimanje za udeležbo, če je vadba pestra, kvalitetna in dobro organizirana z dovolj vadiateljskega kadra. Na drugi strani pa že dalj časa opažamo, da se precej mladih ljudi ne zna pravilno telesno gibati. Precej je tudi primerov telesne neopornosti in slabe raščenosti.

V preteklosti je bilo v praksi dokazano, da je mnogo današnjih vrhunskih športnikov dobilo osnovno podlago za nadaljni razvoj prav pri dobro organizirani splošni telesni vzgoji. Precej primerov je tudi na Jesenicah kot Peter Lakota, brata Jan, Albin Felc, Dušan Brun, Cene Valentar, Blaž Jakovič, Jože Oblak, Sonja Petač, Vojko Križina itd. Mnogo pa jih je, ki so danes ali dobri športni delavci ali pa imajo tista leta v dobrem spominu v za-

vesti, da jim je splošna vadba le nekaj prispevala v življenju.

Med vzroki za tako sedanje stanje je tudi položaj vadiateljskega kadra in trenerjev. Pri splošni vadbi mora vadiatelj vaditi vsaj dvakrat tedensko, trenerji za orodno telovadbo in judo pa 3 krat tedensko in to skozi vse leto. Spricho važnosti dela z mladino je samo naše prepričevanje o potrebi tega amaterskega dela prav gotovo premalo. Treba bo zagotoviti stalno tako moralno kot materialno podporo za tako delo. Pri mladih ljudeh pa bo treba več organiziranega usmerjanja k splošni telesni vzgoji. Naše društvo namerava letos voditelje honorirati, seveda ko bodo znana letošnja sredstva.

Ko smo prebrali poročila s konference Zveze mladine Jesenice, ki je bila v preteklem mesecu, smo se zelo začudili tistemu delu razprave, ko tov. Vladimir Brun razpravlja, da so društva »Partizan« namen samemu sebi in da bi ona morala pomagati mladinski organizaciji. Dalje pravi, da mlad človek najboljše pozna potrebe mladine in da bi ti morali krojiti program dela v društvih. Zelo lepo. Takoj sprejmemo vse mlade aktiviste z odprtimi rokami, pa tudi vodstvo jim rade volje prepustimo, samo da bo boljše. Mladinskih pro-

slav ob tednu mladosti smo se tudi pripravljali udeleževati za letošnji praznik mladosti sami pripravljajo akademijo s pestrim programom na prostem. Vendar se nas ni treba spomniti samo takrat, ko je treba nastopiti in še to prav pozno, da je program nemo-góče izvesti kvalitetno, temveč bi bilo prav, da se prav mladinski aktivisti skozi vse leto zanimajo in pomagajo pri reševanju problematike dela z mladino pri telesni vzgoji in da program proslav dovolj zgodaj izdelajo, obdelajo in izdajo.

Vabilu na občne zборе se mladi aktivisti ne odzovejo. Z zadnjega občnega zbora smo jim zato poslali kompletni zapisnik s problematiko, vendar niso reagirali. Na naše društvo so lani spomlad poslali svojega zastopnika zaradi mladinske zabave v našem domu, za kar pa nam še danes niso poravnali najemnine.

Na osnovi tega se resno lahko vprašamo, kdo je samemu sebi namen.

Današnji prispevek sem napisal zato, ker je že skrajni čas, da spoznamo, da nima smisla nekoga kritizirati, če sami na tem področju nič ne napravimo. Mi smo v društvu o tem razpravljali in predlagamo mladim aktivistom skupni razgovor z nami v cilju večjih uspehov na našem področju dela in to na osnovi našega programa dela in programa, ki ga je sprejel novi občinski komite ZMS.

Tone Dolenc

Tekme na Vrhniki ni bilo

V nedeljo, 27. marca, bi morali v zahodnem delu slovenske conske lige odigrati drugo kolo v spomladanskem nogometnem prvenstvu. Za-

radi slabega vremena in zato, ker je bila večina igrišč v Sloveniji pokritih z snegom, je tekmovalna komisija odpovedala vse nogometne tekme v slovenski nogometni ligi in v obeh conah slovenske conske lige. Zato tudi ni bila odigrana prvenstvena nogometna tekma med »Usnarjem« in Jesenicami na Vrhniki. V nedeljo se bodo srečali na igrišču pod Mežakljo nogometaši z Jesenic in Slovenije iz Vevč, ki je v jesenskem delu osvojila prvo mesto v zahodnem delu slovenske conske lige, seveda, v kolikor tekmovalna komisija ne bo odločila drugače.

— or

Telovadni troboj pionirjev na Jesenicah

V nedeljo dopoldne bo v telovadnici TVD Partizana na Jesenicah troboj pionirjev višjih oddelkov. Tekmovali bodo pionirji TVD Partizan iz Nove Gorice, osnovne šole »Prežihov Voranc« Jesenice in TVD Partizan Jesenice. Tekmovanje bo zanimivo. Prav bi bilo, da si ga ogledajo učenci vseh osnovnih šol v naši občini, pa tudi starejši, ki se zanimajo za telovadbo.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru cevarne se zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Maks Mlinar

Športne brzojavke

— Na konstituantni, seji upravnega odbora Športnega društva Jesenice so za novega predsednika društva izvolili znanega športnega delavca Karla Frančeškina.

— Jeseniški košarkarji so izdatno premagali moštvo »Sora« iz Škofje Loke s 107:91 (48:38). Za Jesenice so bili uspešni: Senčar 25, Jeraj 24, Sodja 20, Koren 18, Vauhnik 14 in Rogelj 6.

Kegljači na asfaltu - odlično

V soboto in nedeljo se je na kegljašču pod Mežakljo začel prvi del republiškega tekmovanja v kegljanju na asfaltu za posameznike v kategoriji 2 x 200 lučarjev. V prvem delu je sodelovalo 33 kegljačev iz vse Slovenije. Skupno se bo zvrstilo 77 tekmovalcev, če prištejemo še udeležence drugega dela tekmovanja, ki bo prihodnjo soboto in nedeljo.

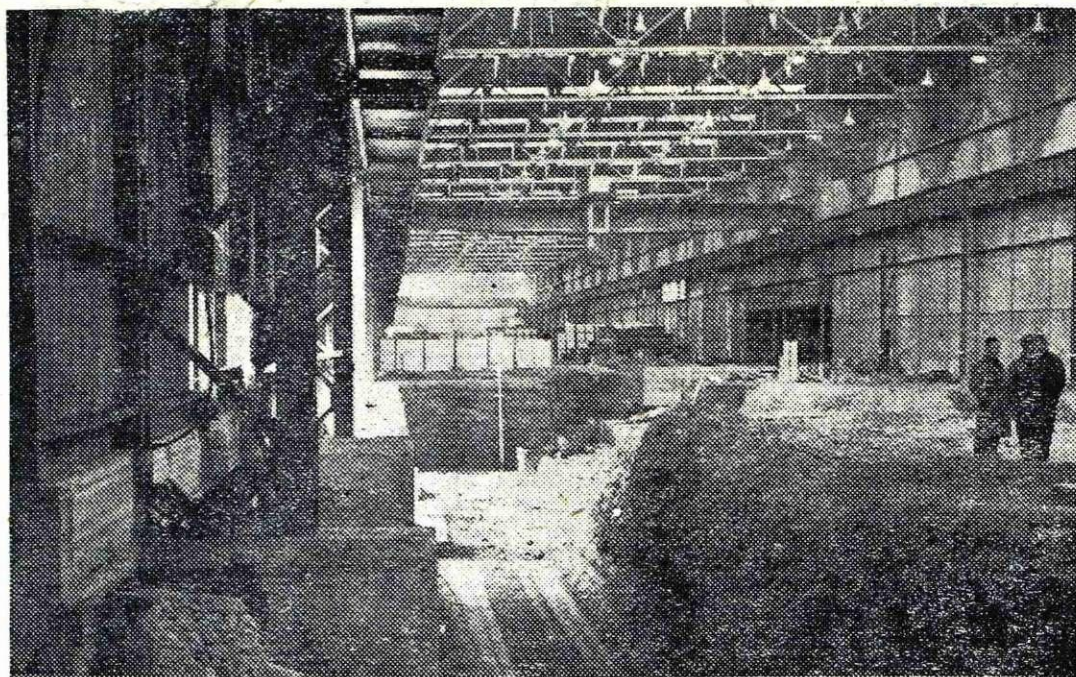
V soboto je bil najboljši Gale (Slovan) z 854 podrtimi keglji, v nedeljo pa se je moral zadovoljiti šele s petim mestom. Naša predstavnik Hafner in Šavnik sta bila v soboto na 3. oziroma 4. mestu, v nedeljo pa sta kegljala odlično in v prvem delu v skupni razvrstitvi dosegla 2. oziroma 3. mesto. Za presenečenje je tokrat poskrbel Pečar iz Kranjske gore, ki

je bil v soboto na drugem mestu, v nedeljo pa se je v skupni razvrstitvi povzpela na prvo mesto. Podrl je 1724 kegljev. V soboto in nedeljo bodo s tekmovanjem nadaljevali.

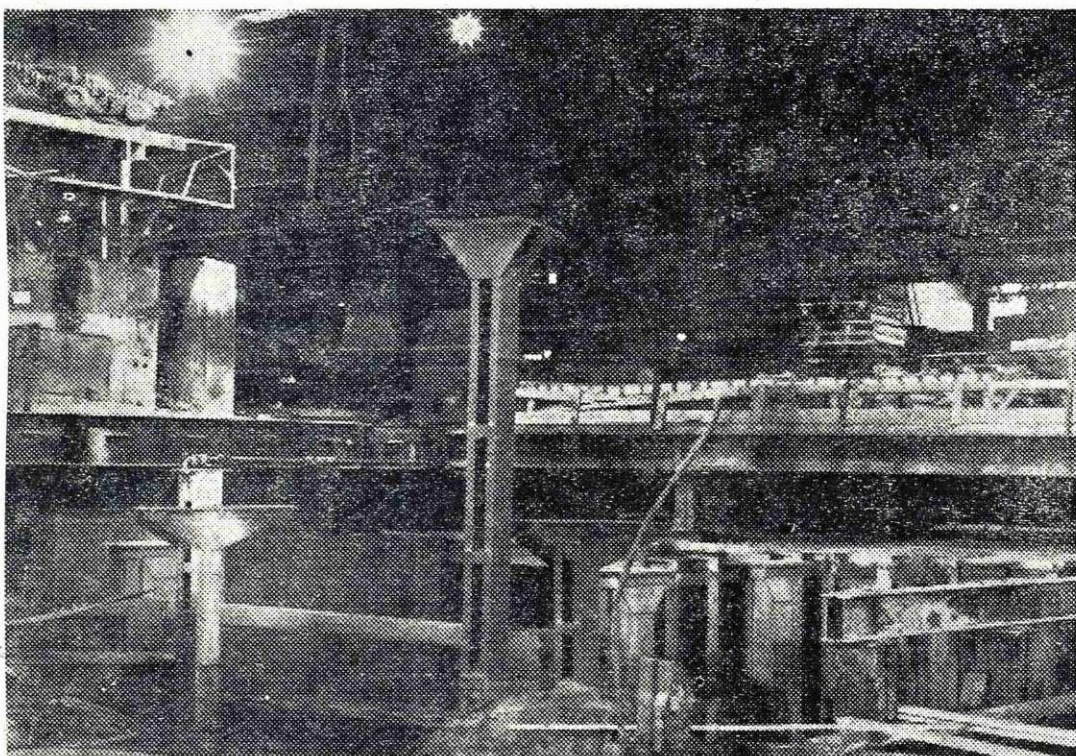
ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarja Jesenice. Tel. int. 75f in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

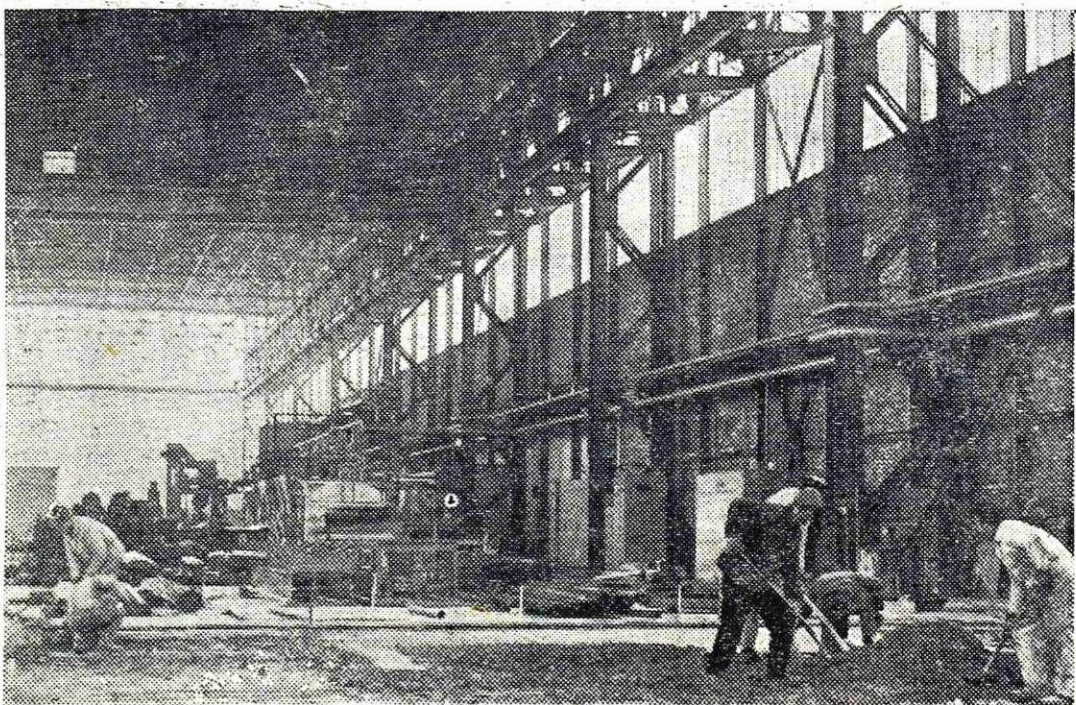
Novice v sliki in besedi iz železarne

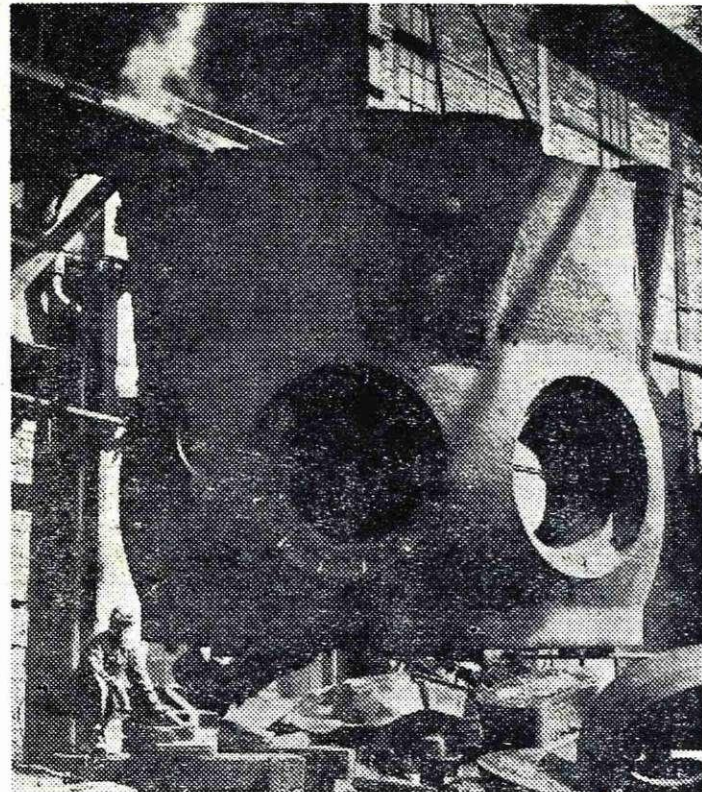
Zemeljska dela v novi žični valjarni na Belškem polju hitro napredujejo. Dnevno izkopljejo okrog 260 m³ zemlje, doslej pa so je odkopali že blizu 6300 m³

Sedmo SM peč v naši martinarni bodo popolnoma prenovili

V adjustaži in skladišču izdelkov v novem jeklovleku betonirajo temelje in polagajo tlak

Očiščena glava turbine za HC Srednja Drava — izdelek naše livarne

NAJEPOHALNEJŠA IZNAJDBA VSEH ČASOV

Jesenice, 1. aprila — Vsi klasični in sodobni načini določanja vsebnosti posameznih elementov v jeklu so precej dragi. Pri sodobnejših načinih se porabi za kvalitetno in kvantitetno analizo sicer manj časa kot pri klasičnih, vendar pa ti časi še vedno niso tako minimalni, da ne bi bili ovira pri hitrih analizah. Ta problem je dal našim laborantom v OTK pobudo za študij odn. iskanje načinov in možnosti hitrega določanja vsebnosti elementov. Po večletnih prizadevanjih so odkrili, da se da vsebnost elementov določiti po jakosti in barvi zvoka. V te namene so skonstruirali posebno glasbeno skrinjico, v kateri so montirani razni tranzistorji in drugi elementi ter vrsta registrskih aparatov in posebne v te namene skonstruirane tastature.

Iznajdba je ne samo za našo Železarno, temveč za vse laboratorije, ki se bavijo z analizami jekla izredno velikega pomena. Bistvo izredne dragocenosti te iznajdbe pa ni sanio v tem, da pri tem načinu odpade poraba dragih kemikalij in uporaba dragih aparatov, pač pa je vrednost v tem, da je možnost s to aparaturo določiti kvantitetno in kvalitetno analizo takorekoč hipoma.

Kako je naprava zgrajena in na kakšnih principih deluje bodo danes ob 14. uri pokazali z javnim demonstriranjem iznajditelji v avli Metalurške industrijske šole. Avtorji iznajdbe so povabljeni že tudi v Beograd na Zvezni zavod za patente, kjer bodo pokazali in pojasnili prednost izuma. Za izum je po vsem svetu veliko zanimanje. Licenca za izdelovanje aparata si bosta delila jeseniški »Kovinoservis« in »Elektroservis«. Komisija za racionalizacijo in iznajdbe je izum ocenila kot odličan in je vsem, ki so pri tej iznajdbi sodelovali, izrekla pismeno priznanje z izrazom želje, da naj bi te iznajditelje posnemali še drugi.

KONČNO SMO PRISLI DO VELIKIH NAJDIŠČ RUDE V SAVSKIH JAMAH

Jesenice, 1. aprila — Po dolgoletnih raziskavah Savskih jam se je našim geologom posrečilo ugotoviti, da vsebujejo tereni pod Golico in Rožco velike količine železnih rud z vsebnostjo železa od 47 do 59 %. Ker je to odkritje za Jesenice izredno pomembno, bo danes ob 4. uri popoldne pri Čufarju na Plavžu veliko slavlje, ko bo pripeljal prvi kamion rudo iz tega rudnika. O pomenu tega bodo govorili vsi jeseniški direktorji, predsedniki, med njimi pa ne bo manjkalo tudi gostov odn. zastopnikov velikih jugoslovanskih rudnikov. Vsi prisotni bodo dobili po en izvod Železarnja s kuponom, ki jih bodo čez teden dni žrebali. Za darila so pripravljene razni detergenti za diskretno pranje glav oziroma njihove vsebine.